

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: DEM. I. DOBRESCU
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU Avocat, Direct. Contenc. B-cci G-le a Țărei Românești	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat membru Cons. legislativ	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	RÉNÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris
V. DONGOROZ Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALFRED JUVARA Dr. în Drept din Paris Avocat	D. NEGULESCU Profesor la Facultatea de Drept, București	I. GR. PERIETEANU Avocat	C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București
GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	Dr. ȘTEFAN LADAY fost magistrat, jurisconsult în Cluj	P. VASILESCU Dr. în Drept din Paris Avocat	AL. VELESCU Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris
Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare				
Membrii corespondenți pentru Paris: EDOUARD LÉVY și SILVIU KRAINIC; D-ri în Drept, Avocați, Paris				
" " " Polonia: Profesor EMIL ST. RAPPAPORT, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia				

ABONAMENTUL

Un an p.B-ci, Case Com. și Autorit. 1000 lei
" Avocați 600 "
" Magistrați 500 "
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

In lunile Iulie și August
apare odată la 2 săptămâni
Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artei No. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

SUMAR

— Art. 37 al legii de organizare judecătorească (14 Aprilie 1925), de d-l președinte Grigore Pherekyde;

— Excepția jocului de bursă, de d-l avocat Alexandru Mavrojani;

— Câteva din lacunele legii pentru accelerarea judecăților, de d-l avocat F. Filipescu;

JURISPRUDENȚA.

— Curtea de apel București, S. III-a Elena I. Popescu cu Pavel I. Cușuta (Legea accelerării judecăților. Apel. Petițiune de suspendarea executării. Unde trebuie îndreptată? Art. 36, 38 și 42 legea pentru accelerarea judecăților și art. 326 și 328 pr. civ. — Petițiune de suspendarea execuțiunii. Admisibilitate.

— Curtea de apel București S. I: Loti și Iancu Schiffer cer suspendarea executării sentinței apelate: Notă la ambele, de d. avocat M. Vițu;

— Curtea de apel Constanța: Colonel Al. Lupescu cu Victoria Colonel Lupescu (Poprire. Ce se înțelege prin act scris? Scrisoare emanată dela contestator. Dacă mai este necesară depunerea unei cauțiuni? Art. 455 pr. civilă);

— Idem: G. C. Anastasescu cu G. Bărbulescu și I. Alexiu (Când este admisibilă proba testimonială? Interpretarea noțiunii de „imposibilitate” din art. 1198 codul civil);

— Trib. Tecuciu: Alice Mihăilescu cu soțul (Acțiune de divorț intentată de soție după ce s'au îndeplinit toate formalitățile de conciliere în acțiunea soțului. — Dacă se pot conexe? Art. 219, 220 și 221 codul civil; art. 61 și 110 pr. civ.);

— Trib. Sighișoara: Andreas Reker cu Direcția Generală C. F. R., (Dacă se pot executa silit hotărârile, în plata unor sume de bani, contra instituțiilor de Stat cum este Direcția C. F. R.?).

SOCIET. ANON. „CARTEA ROMÂNEASCĂ”

Se aduce la cunoștința publică că societatea noastră fiind reprezentanta exclusivă pentru România a tuturor publicațiilor Societății Națiunilor, doritorii se pot adresa la Librăria „Cartea Românească” din București, Bulev. Academiei 3, pentru orice publicațiune din cele de mai sus.

Se fac de asemenea și abonamente la publicațiile periodice.

Cataloge la cerere.

Art. 37 al legii de organizare judecătorească (14 Aprilie 1925)

Rareori rigiditatea interpretării textuale a unei dispozițiuni legislative a venit în conflict mai acut cu logica și cu faptele. Întrebarea este simplă și cere imediată și zilnică deslegare: care este, după noua lege complexul de drept comun al Tribunalului, care este complexul de drept comun al Curților de apel? Răspunsul pare dictat de modificarea esențială adusă de noua lege în compunerea instanței, cu judecătorul unic la Tribunal și cu trei consilieri la Curte. Pentru Tribunal, la cunoștința noastră cel puțin, nu s'a contestat că complexul de drept comun este judecătorul unic, Tribunalul fiind compus cu doi judecători, în mod excepțional, în materie penală, de contencios administrativ, și de faliment, precum atunci când judecă în apel sau în recurs. Pentru Curte însă s'a zis, regula nu mai este valabilă: complexul de drept comun este cel de cinci consilieri, iar complexul excepțional de trei consilieri nu se formează decât pentru apelurile contra sentințelor pronunțate de judecătorul unic și în afacerile penale.

Suntem izbiți de la început de o inelegantia juris; afacerile penale, când sunt judecate de Tribunal, sunt considerate ca fiind mai importante decât cele obișnuite (lucru prea firesc), iar aceleași afaceri când se bucură de garanția instanței de apel, sunt considerate ca mai puțin importante decât cele de drept comun, fiindcă se judecă nu mai cu trei consilieri.

Pentru celelalte cazuri, controversa s'a născut din ultimul alineat al art. 37: „în toate celelalte

apeluri Curtea nu poate judecă decât în complect de cinci. Unii au interpretat „toate celelalte“ ca privind afacerile de contencios și de faliment, când Tribunalul judecă în complectul de doi. Alții au interpretat: orice afaceri cari nu ar fi fost judecate în prima instanță de judecătorul unic. În această din urmă interpretare ar trebui cuprinse toate comisiunile prevăzute de legi speciale, precum pentru fixarea prețului la expropriere, consolidarea de terenuri petrolifere, etc. Legea nevorbind nimic de legile speciale, precum legea numelui, contestațiile la legea proprietarilor, etc., interpretul este liber a dovedi o deosebită pătrundere subiectivă.

Pentru a face o ierarhie plastică: adjudecarea se va face cu un judecător, și în apel cu trei consilieri. Prețul exproprierei însă nu se poate fixa de cât de cinci consilieri. Revendicarea de teren petrolifer se va judeca cu trei consilieri, aprecierea însă a proprietarului aparent (consolidarea) nu se poate face decât cu cinci consilieri. Ar fi prea crud pentru logică ca să insistăm.

Dar mai este și altceva (incivile est respondere nisi tota prospecta lege), faptele, care determină și explică legile. Aglomerarea proceselor, în urma războiului, a impus legiuitorului o îndreptare grabnică: accelerarea judecății, prin simplificarea procedurii, micșorarea complectelor pentru înmulțirea ședințelor, prelungirea și permanentizarea Curților cu jurați, pentru a aduce la zi procesele în care preventiva riscă să facă concurență pedepsei.

Aci nu mai este vorba de interpretare subtilă. Putem ajunge la un rezultat printr'un mijloc practic: numărând pe degete. Să luăm Curtea de apel din București: sunt 24 de membri, numărând și pe preșidenți, pentru cele patru secții. Aceasta în principiu, dar vorbim de fapte. De la război încoace, câte zile' avut-a disponibili Curtea din București 24 judecători? — Nici una. — De când s'au permanentizat 3 Curți cu jurați, pe lângă Curțile cu jurați în sesiune ordinară, toate prezidate de consilieri, câți membri a avut Curtea de apel la dispoziție? — Intre 15 și 17. De câți consilieri este nevoie, numărând în toate aceste calcule, și pe preșidenți? $4 \times 5 = 20$.

Dar mai este ceva: Curțile de apel, tot după noua lege, au primit o prorogare măgulitoare de competență: vor judeca toate recursurile fiscale, contravențiunile la legile fiscale, la legea monopolurilor Statului și la legea de urmărire. Vor judeca și recursurile în materie electorale. Toate recursurile, cu complectul de cinci consilieri.

Și atunci este cu puțință d'a crede (fiindcă legile se interpretează în mod armonic, iar nu într'o splendidă izolare unele de altele) că este potrivită acea interpretare care crede că compunerea Secțiunei Curței de apel este de cinci membri ca drept

comun, adică, că o Secțiune, de regulă nu este complectă decât prin delegațiunea zilnică a 2 sau 3 judecători? Se știe ce vrea să zică o delegațiune: trimiterea aprodului la d-l Prim-președinte, cazna acestuia d'a încercă să satisfacă cererile cari vin simultan de la mai multe secțiuni, deplasarea consilierilor cu pas accelerat de la o secțiune la alta. (A ajuns accelerarea până în pasul judecătorului). Se văd consecințele: sunt Secțiuni care nu se pot complectă, și sunt reduse să amâne toate procesele; sunt întrunirile pentru pronunțare, cu consilieri împetriști de la Secții diferite, care sunt foarte anevoioase și întârzie toate celelalte pronunțări proprii ale fiecărei Secțiuni.

Iar dacă aceasta ar fi Secțiunea de drept comun, președintele, prin intrarea zilnică în ședință, lăsând în suferință îndatoririle de administrare care cad în sarcina lui, cu ce însuflețire doctrinală, ar putea armoniza cu restul legii și facultatea ce-i dă alineatul al 2-lea din art. 37, d'a formă un al doilea complect care să judece concomitent sau succesiv cu celalt, după trebuințele serviciului. (Este știut de întreaga lume judiciară, că ședințele Curții din București, țin zilnic de la 1—7, afară de o singură zi, cea penală, când ține ceva mai puțin).

Se vede că interpretarea art. 37 a fost anevoioasă. Stă dovadă chiar interpretarea deosebită la Curtea din București, de la o Secție la alta. Două Secții au crezut că complectul de drept comun, după noua lege este de trei consilieri, o secțiune a crezut că este de cinci, altă Secțiune când de trei, când de cinci, după diferitele legi.

Nu vom conchide, fiindcă ni se pare că cuvântul hotărâtor și salvator nu va fi al judecătorului, ci al legiuitorului. Însă, să ne fie iertat, ca să terminăm d'a aminti o anecdotă, autentică. Un ministru, din galeria marilor dispăruți, semnase prin inadvertență o circulară, întocmită de un birou care, chibzuind că a găsit formula administrativă definitivă, libelase ordinul ministerial în termenii următori: „Pentru a se înlătura pe viitor accidentele în armată, toate tragerile la țintă se vor face de acum înainte fără gloanțe“. Ordinul eră iscălit de Kogălniceanu: nu-i venea să creadă ochilor când un bun prieten i l'a arătat.

Din păcate, idealul are în sine totdeauna ceva hiperbolic. E sigur că cel mai energic sistem pentru curmarea judecăților este suprimarea judecătorilor.

GRIGORE PHEREKYDE.

EXCEPȚIA JOCULUI DE BURSĂ

În ultimul timp venind în discuțiune în fața tribunalelor de comerț excepția jocului de bursă, credem nimerit a face un mic și scurt studiu juridic asupra acestei importante chestiuni de drept.

Sediul materiei rezidă în art. 1636 și urm. din codul civil.

Art. 1636 din c. civ. zice: „Legea nu dă nici o acțiune spre plata unui debit din joc sau prinsoare“.

Pentru a ne da seama exact de definițiunea jocului și a prinsoarei cităm din D. Alexandresco, codul civ. vol. 10, pag. 76 și 77:

„Jocul este o convenție prin care fiecare parte se obligă în caz de pierdere a plăti câștigătorului o sumă de bani sau alt lucru“. Și mai departe: „Jocul este la noroc, dacă pierderea sau câștigul atârână numai de întâmplare, iar nu de combinațiunile, calculul și iscusința jucătorului“.

Iar pentru a diferenția jocul de rămasăg cităm din *Planiol*, *Droit civil*, Tomul II pag. 664:

„Le jeu diffère du pari en ce que la condition à remplir pour le gain du jeu est un fait à accomplir pour les parties, tandis que le gain du pari dépend de la simple vérification d'un fait déjà accompli ou encore à l'état futur, mais qui dans ce dernier cas ne doit pas être la l'oeuvre de partie“.

S'a căutat a se da jocului de bursă excepțiunea prevăzută de art. 1636 cod. civil, dar din analiza serioasă a noțiunilor de joc și prinsoare astfel cum rezultă din citatele jurisconsultilor de mai sus, reiese destul de categoric că numai printr'un raționament juridic forțat, operațiunea jocului de bursă ar intra în prevederile suszisiului articol.

Dar cum doctrina și jurisprudența au comentat și stabilit excepția jocului de bursă în sensul prevederilor suszisiului articol, suntem siliți a o face și noi, trăgând însă concluziile juridice naturale la cari trebuie să ne ducă un raționament logic al chestiunii.

În *Curierul Judiciar* din 2 Aprilie 1922, colegul nostru Traian Alexandrescu, șeful contenciosului Băncii Generale a Țării Românești, s'a ocupat serios de studiul acestei chestiuni și a enunțat principii și păreri destul de documentate, tinzând a arăta că operațiunea jocului de bursă atunci când încă dela început se convine sau se subînțelege că fie efectele, fie alte valute, cari fac obiectul unei convențiuni, nu se vor da sau elibera efectiv; iar nu și operațiunile pe termen cari sunt atât de uzitate în materie de bancă și de comerț.

„Se numesc operațiuni pe termen — scrie d-sa — vânzările și cumpărările intervenite între speculatori în cari părțile convin că una va preda obiectul sau valorile vândute, iar cealaltă va obține livrarea la o dată ulterioară“. Și mai departe zice: „Apreciată principial, o asemenea convențiune este perfect licită“.

„Numai operațiunile pe termen, ferme, adică acele cari în intențiunea contractantului trebuiesc executate, indiferent de urcarea sau scăderea valorilor sau mărfurilor, la termenul scadenței, se bucură de avantajul de a nu fi socotite ca operațiuni cu caracter speculativ și a fi privite ca licite“.

(Vezi și L. Rallinde de Beaumont, *les operations de Bourse*, pag. 63).

Cu alte cuvinte atunci când intenția părților a fost de a executa convențiunea, de fapt, sunt operațiuni reale și licite; iar atunci când intenția lor

nu a fost de a predă real obiectul sau valorile convenite la termenul scadenței, ci numai s'a jucat asupra unei diferențe, atunci se poate presupune că ar fi la mijloc un joc de bursă, operațiune prohibită ca ilicită.

În acest din urmă caz suntem în fața unui joc de bursă sau în fața unei convențiuni de joc de diferență, supranumit contract diferențial.

La noi s'a scris puțin în materia care ne preocupă, pentru aceasta să ne adresăm doctrinei franceze.

Art. 1636 din codul civil român îi corespunde art. 1965 din codul civ. francez.

În *Lyon Caen* găsim în pag. 427, Tomul II, *Droit commercial*: „Ventes à livrer“ definițiunea jocului de bursă.

Este inutil a face istoricul acestei materii, în Franța, încă dela început și până în zilele noastre.

Menționăm decretul edictat începând cu cel de la 24 Septembrie 1724, făcut în urma unui raport al d-lui d'Aguesseau, cel dela 27 Noembrie 1771, precum și decretul din 5 August 1785, când nulitățile absolute, prevăzute în primele decrete s'au îndulcit simțitor în sensul că operațiunile jocurilor de bursă nu erau prohibite cu atâta severitate.

Trecând la analiza stărei legislațiunii franceze anterioare codului Napoleon și chiar în timpul codului Napoleon, găsim că atât doctrina cât și jurisprudența admiteau cumpărările pe termen de efecte publice sau valori, urmând criteriul după cum operațiunea eră serioasă sau nu.

Dar pentru că eră o nesiguranță în soluțiunea ce se dădea diferendelor de această natură, existând trei sisteme, cari se combăteau unele pe altele și anume: 1) Teoria nulităților absolute, 2) Operațiunile dacă erau serioase aveau valabilitate, 3) Toate cumpărăturile pe termen erau valabile; și pentru a se curmă numeroasele inconveniente în urma variațiunilor jurisprudenței pe de o parte și pe de altă parte în urma unor crahuri financiare de pe piața Lyonului din 1882 tocmai din cauza vâltorii operațiunilor de bursă, intervine în Franța ca o necesitate economică și socială, legea din 28 Martie 1885 care declară legale toate operațiunile pe termen :

„Orice cumpărare pe termen asupra efectelor publice sau altele, orice cumpărări à livrer asupra mărfurilor și cerealelor, sunt recunoscute legal. Nimeni nu se poate sustrage operațiunilor cari rezultă din astfel de cumpărări, prevalându-se de art. 1965 c. civ. chiar dacă aceste operațiuni s'ar rezolva prin plata unei simple diferențe“.

În urma acestei legi în Franța aceste operațiuni sunt permise chiar dacă se rezolvă prin plata unei diferențe.

La noi doctrina a urmat variațiunile doctrinei franceze, rămânând asupra distincțiunilor și modului de criteriu, ca și doctrina franceză anterioară legii din 28 Martie 1885 din Franța (vezi și D. Alexandresco, Tom. 8, pag. 88, Com. drept. civ.).

Totuși înclinăm a crede că excepția de joc care de multe ori s'a pus în fața Tribunalului noastre, dar care nu s'a putut soluționa decât foarte superficial și în mică parte, mai ales după războiu încoace, își va găsi aplicațiune pe un câmp cât mai redus, dat fiind consecințele economice și financiare la care ar da naștere, cât și periclitarea raporturilor comerciale și operațiunilor bancare.

Dar dacă prevederile art. 1636 din c. civ. pot da naștere oarecum unor teorii sau principii controversate și duce la soluțiuni contrarii tezei noastre, operațiunile de joc de bursă pe termen sau à livrer când aceste operațiuni s'au făcut prin intermediul unui agent oficial sau au fost înscrise la bursă, atunci capătă puterea unor convențiuni nediscutabile în baza dispozițiilor legii burselor (vezi art. 3, 42, 44 și art. 140 din regulament) dela noi, care prevede o stare asemănătoare cu legea franceză din 1885.

Este foarte curios cum o operațiune de vânzare pe termen sau à livrer licită și perfect legală când se împlinește o simplă formalitate de a se fi încheiat printr'un mijlocitor oficial sau să se fi înregistrat la bursă, devine o operațiune ilicită, prohibită de lege și contrară ordinei publice și bunelor moravuri, când astfel de operațiuni se fac între părți prin convențiuni private sau chiar autentice, cum pretind, din fericire foarte puțini juriști, și cum iarăș din fericire Tribunalele atât cele franceze, anterioare legii din 1885, cât și ale noastre sub imperiul codului Napoleon s'au pronunțat în favoarea tezei noastre.

Dar în afară de legea burselor, dacă deschidem codul nostru de comerț, prin art. 3 se consideră ca fapte de comerț orice operațiuni de bancă și schimb și este în deobște cunoscut că prin operațiuni de bancă se înțeleg și operațiunile de vânzări pe termen și à livrer a diferitelor efecte, acțiuni, valute, etc., precum și cumpărări și vânzări de asemenea efecte reale și efective sau pe termen și fără ca legiuitorul comercial să distingă modul cum trebuiesc efectuate aceste operațiuni sau lichidate.

De ce suntem surprinși, chiar dacă o operațiune de asemenea natură, care oricât am spune este o vânzare-cumpărare, se lichidează prin plata unei diferențe, când însuși art. 68 din codul comercial prevede în aliniatul 4 că, cumpărătorul are dreptul de a pretinde diferența în mai mult când vânzătorul nu și-a îndeplinit obligațiunea de a predă lucrul vândut și când în materie de report (art. 76 c. com. și urm.) la expirarea termenului reportului, părțile pot lichida diferențele, obligate fiind la plata unor diferențe eventuale.

Prin urmare, dacă am analiza mai profund toate obiecțiunile puțin întemeiate ce se aduc de cei cari pledează în a generaliza cazurile excepției de joc, vedem că în ansamblul dispozițiilor legale, putem prin analogie susține documentat că vânzări-

pe termen și à livrer sunt permise de lege și că aplicațiunea art. 1636 nu se poate întinde asupra unor asemenea operațiuni comerciale și bancare, în toată rigurozitatea lui.

* * *

În dreptul nostru, pentru a fi locul a se considera operațiunile și convențiunile vânzărilor pe termen, sau à livrer, încheiate între părți ca un joc de bursă prohibit, se cer două elemente constitutive și concomitente :

1) Voința originară a părților contractante în momentul când au încheiat convențiunea și

2) Voința de a solda operațiunea prin plata unei diferențe.

Cu alte cuvinte, pentru a se dovedi că este un joc de bursă acel care invoacă excepțiunea de joc, trebuie să aducă în fața justiției dovezi că în mintea și în intențiunea ambelor părți contractante nu eră vreodată ideea unei lichidări reale în sensul predării efective a obiectului convenit, *ci plata unei diferențe*.

Va fi greu de dovedit în fața justiției intențiunea jocului când una din părțile contractante este o bancă care se ocupă de ordinar cu astfel de operațiuni bancare, această intențiune nedepinzând de intențiunea frauduloasă a celuilalt contractant.

Pe lângă raționamentul de mai sus, mai adăugăm dispozițiunile art. 970 din codul civil român, cari prevăd că convențiunile trebuiesc executate cu bună credință și atunci când una din părți vine să opui excepția de joc, nu suntem decât în fața unei rele credințe, datorită faptului că în urma scurgerii timpului de predare a efectelor, valurilor, etc., cari făceau obiectului unei convențiuni, se naște o diferență în defavoarea vreuneia din părți.

Trecând la hotărârile Tribunalului nostru, găsim soluțiuni cari se apropie de părerea noastră și redăm următoarele jurisprudențe :

„Vânzările cu termen sunt valabile de câte ori prezintă caracterul unei operațiuni de plasare reală și serioasă, dar nu dau naștere unei acțiuni când ascund un joc de noroc. Distincțiunea între vânzarea serioasă și speculațiunea asupra diferenței, este lăsată la aprecierea”. Trib. Comerț I Ilfov, 5 Martie 1882, *Dreptul* 31 din 1882.

„Ceeace constituie jocul de bursă și la noroc este speculațiunea numai asupra diferenței ce ar eși din scăderea și urcarea unor efecte, fără ca în realitate să fi fost o vânzare serioasă între părți. Prin urmare este valabilă o vânzare de efecte făcută de un bancher, având obiceiul unor asemenea operațiuni, când mai ales valoarea tranzacțiunii este în raport cu poziția părților”. Curtea Apel I București, 13 Oct. 1882 *Dreptul* 85 din 1882.

Jurisprudențele mai recente soluționează speța noastră tot în sens favorabil susținerilor noastre.

Curtea de Apel din Galați, secția II-a printr'o deciziune dată la 20 Februarie 1923 într'adevăr a soluționat excepția de joc mai puțin favorabilă tezei noastre, dar din citirea actelor de cari s'au servit părțile în proces, se constată aproape pe față, elemente categorice cari au determinat acea in-

stanță să dea deciziunea menționată (vezi Pandectele Române anul 1924, part. II-a, pag. 4). Adnotarea și observațiunile d-lui consilier N. Jack Constantinescu, în urma deciziei de mai sus, sunt scrise cu multă competență dar, în majoritatea lor, pledează și ele în favoarea noastră.

Sentința Trib. Brăila sec. II-a din 5 Decembrie 1924, publicată în Pandectele săptămânale (Nr. 7 din 1925, nu prezintă vre-o importanță deosebită, căci nu a avut ocazia să analizeze chestiunea în fond (excepția de joc) ci se pronunță pur și simplu asupra dăreii unui exequator.

Tribunalul Ilfov, sec. I-a comercială, prin jurnalul din 23 Decembrie 1924, deși nu a putut soluționa excepția de joc ridicată de una din părți, din cauza divergenței ivite între membrii Tribunalului, cari judecau litigiul dintre Banque Argentine et Française și Moritz Koffler, totuși opinia d-lui Vasile Rădulescu, judecător pe atunci, astăzi președinte al Trib. Ilfov sec. I-a c. c., credem a fi cea adevărată, cu considerentul concludent că dacă excepția de joc, ridicată, s'ar admite, ar fi să se facă imposibilă orice operațiune bancară, deoarece ușor ar fi oricui, după ce a dat un ordin unei bănci pentru efectuarea unei operațiuni de asemenea natură, în caz când ar fi infructuoasă să se poată deroba dela îndeplinirea obligațiunii ce-i incumbă, invocând că intenția sa a fost nu de a efectua o operațiune reală, ci de a face numai un simplu joc de bursă.

După noi, toate operațiunile pe termen trebuiesc considerate că au un fond real, chiar dacă de la început se prevede în convențiune și este stipulat plata unei diferențe.

Această clauză expresă într-o convențiune de asemenea natură este naturală și în conformitate cu principiile cari călăuzesc orice convențiune. Este sancțiunea de fapt în contra aceluia care la termen nu-și va îndeplini obligațiunea sa.

Nu după această clauză de plata unei diferențe se poate caracteriza intențiunea inițială a părților:

„Numai atunci este vorba de un contract diferențial când plata diferenței este obiectul exclusiv și scopul unic al operațiunii“ (Vezi Tr. Alexandrescu, „Curierul Judiciar“ 13 din 922).

În acest sens s'a pronunțat chiar Trib. Ilfov sec. I-a comercială prin sentința din 17 Ianuarie 1885, publicată în *Dreptul* Nr. 28-1885:

„Și nu se poate zice de câte ori o parte nu și-a executat un târg cu termen de efecte și cealaltă cere diferența de curs, de atâtea ori operațiunea ascunde un joc la noroc, prohibit“.

* * *

În legătură cu excepția de joc, s'a pus întrebarea ce se face cu garanțiile depuse sub diferite forme, drept acoperire la încheierea unor operațiuni pe termen cari ulterior pot fi interpretate de a fi un joc de bursă și operațiuni prohibite, intrate în cadrul art. 1636 din codul civil.

Credem că prevederile art. 1638 din c. civ. se pot

opune cu succes unei acțiuni de repetiție a unor astfel de garanții.

Garanția depusă sub orice formă, gaj, acoperire, prin efecte sau bani numerar trebuie să fie considerată ca plată anticipată.

Acoperirile ce se dau de obicei cu ocaziunea încheierii unor operațiuni de vânzare pe termen se consideră atât de doctrină, cât și de jurisprudență ca un avans de plată.

„Se consideră ca o prezumție de plată anticipată atunci când acoperirea consistă în numerar sau în efecte de circulațiune... sau în titluri ușor realizabile, cum sunt titlurile la purtător“ (Vezi *Curierul Judiciar* 13 din 922, pag. 198, studiul d-lui Tr. Alexandrescu).

De altfel, în acest sens, avem și o jurisprudență a Casăției franceze civ. 14 Decembrie 1921, publicată în *Revue du droit bancaire* Nr. 2 din 1923.

De unde putem trage concluziunea că valorile și titlurile remise unei bănci ca acoperire nu constituiesc un gaj comercial și nu trebuiesc să fie supuse regulilor prevăzute de codul comercial pentru executarea gajului.

Ci această acoperire trebuie să fie considerată ca și cum s'ar da drept în numerar sub titlul de plată anticipată sau avans de plată.

Odată stabilite aceste principii, se poate opune cu succes, excepțiunea art. 1638 din c. civ., care prevede că :

„Perzătorul în nici un caz nu poate repeta ceea ce a plătit de bună voie, afară numai...“.

În acelaș sens putem găsi în *Planiol*, Tomul 2, pag. 665 *Droit civil*, aceleași soluții: „*Refus de l'action en répétition*“.

Aceasta este interpretarea dată atât de doctrină cât și de jurisprudență și este logică și echitabilă ; căci pentru ce se dă o garanție la încheierea unei convențiuni, decât pentru a se apăra cumpărătorul, de orice risc de diferență din momentul încheierii convențiunii până la termenul de predare a obiectului acelei convențiuni ?

ALEXANDRU MAVROJANNI

Avocat

Câteva din lacunele legii pentru accelerarea judecăților

Legea pentru accelerarea judecăților cu nesfârșitele greșeli culminează un sistem ce s'a inaugurat de a se legifera din cabinet fără a întreba și a ține seama de cei competenți în materie, cărora experiența le dă posibilitatea să evite greșelile cari în noile provincii compromit nu numai legile române, ce în sistemul actual apar inferioare celor străine și ating însăși demnitatea națională.

Voi trece peste orice principii de logică, regule de gramatică, etc., cari au fost așa de nesocotite de legiuitor și vom analiza, vom arăta o parte din lipsurile acestei legi, față de procedura civilă rusă pe care legiuitorul n'a cunoscut-o de loc, cu toate că eră obligat s'o pună de acord și cu aceasta de oarece o modifică și pe ea.

Nu pot începe până să nu ilustrez cel puțin cu un exemplu ignorarea principiilor expuse, și indic aliniatul a din art. 53: „Materiilor pentru cari prin legi s'a instituit o procedură specială“. Se vede clar de aici că legiuitorul are credința că există și proceduri cari s'au instituit fără legi.

Chiar din primul articol al legii conflictul cu procedura civilă rusă începe, căci în penultimul aliniat se arată că reclamantul când voeste poate cere chemarea pârâtului la interogator.

Pentru ce s'a inserat acest aliniat?

Pentru vechiul regat nu-și avea rațiunea, căci articolul 227—236 pr. civ. reglementează destul de bine interogatoriul, iar sancțiunea din art. 234 este destul de eficace.

Pentru Basarabia pe lângă că este de prisos acest aliniat, dar va produce și mari încurcături.

Dacă nu vine la interogator cel chemat nu ai sancțiune contra lui; dacă vine, el poate spune că nu voeste să răspundă la întrebări și are drept să facă acest lucru deoarece îi îngăduie art. 480 din procedura civilă rusă.

Ceeace am spus despre interogator se poate spune și despre jurământ pentru care în procedura civilă rusă nu există obligativitate care rezultă din art. 485 pr. civ. română, și tocmai contrariul se desprinde din art. 485 al acelei proceduri care zice că: „Tribunalul nu oprește ca ambele părți să convie a termina litigiul prin jurământ.

Deci mă întreb ce fel de accelerare? ce fel de tendință către unificare este asta? Eu văd tocmai contrariul, — o încetinire, o încurcătură, ba ceva mai mult, se dă ocazie împriecinatului să desconsidere fără frică prescripțiile legii, și atunci cum rămâne cu principiul respectului legilor?

Este greu de calificat atitudinea legiuitorului ce se desprinde din art. 4 și din întreaga lege; se vede un fel de snobism, mai de grabă lipsa noțiunii respectului reciproc mai întâi față de împricinați între ei și apoi dintre împricinați și instanță.

Pe pârât îl favorizează, el comunică copii după răspuns reclamantului numai când acesta domiciliază în altă parte de cât orașul de reședință al tribunalului. Dar ce fel de comunicare?

Dacă Tribunalul are dovada că a predat un plic la poștă, băgați de seamă fără retur recipisă, atunci comunicarea e considerată făcută.

De unde această ușurință, această favoare pentru pârât, pentru instanță această încredere oarbă în poștă căreia nu vrea să-i încredințeze procedurile așa cum se face în toate țările civilizate și semicivilizate, așa cum eră în bună parte și în Rusia.

* Mai mult și asta este o greșală foarte mare că împricinații nu se pot servi de poștă pentru predarea actelor, cererilor, etc., atunci când fac uz de căile de atac.

Iată comparația și cu procedura civilă rusă art. 828 care socotește data predării la poștă ca dată a depunerii actului în instanță.

Ce înlesnire pentru împricinați dar la noi?

Este cunoscută și s'a remarcat atitudinea necruțătoare a legiuitorului în întregul acestei legi; și ce diferență între această lege și aceea pe care are pretenția să o înlocuiască. Acolo legiuitorul s'a gândit, a căutat toate posibilitățile ca să ușureze sarcinile împricinaților, să înlăture, dacă e posibil toate piedicile.

Exemplu: art. 825 din procedura civilă rusă.

„Termenul pierdut poate fi restabilit, dacă se va dovedi că „încetineala în predarea Tribunalului hârtiei trimise, a provenit nu din vina împriecinatului, ci din vina acelor funcționari prin mijlocirea cărora s'a făcut trimiterea, sau în urma unor împrejurări speciale neprevăzute, cari nu depind de voința persoanei particulare“.

Avem noi un articol așa de superb, așa de sensibil la nevoile, la durerile împriecinatului nu în legea aceasta, ci în altele dacă vreți.

În ce privește apelul, acelaș sistem drastic de nulități este decretat. O singură greșală, o mică neprevădere și totul este pierdut; exemplu art. 35, 37.

Și aceea aceeași diferență izbitoare față de textul rus, care prevede de pildă că se poate face apel contra unei părți din hotărâre: în art. 745, iar în articolele 755, 756 se prevăd o serie de măsuri, prin cari se pot îndrepta greșelile ce eventual le-ar face apelantul. Exemplu: îi dă termen să completeze timbru sau să revie asupra unor greșeli, să completeze apelul cu mențiuni cari au fost omise.

RESTABILIREA TERMENULUI DE APEL

O instituție foarte importantă în procedura civilă rusă este: *Restabilirea termenului de apel*, ea începe cu articolul 778 care prevede că se poate resabili termenul de apel, atunci, când s'a pierdut din vina unui funcționar public (ce necesar ar fi la noi, mai ales azi) din cauza unor împrejurări neprevăzute.

Ce diferență grozavă între aceste două concepții: de o parte în sistemul actual te pândește ca la cea mai mică greșală să te decapiteze; pe când dincolo te ocrotește cu bunătate, te corectează, te învață.

Cât de mult a ignorat legiuitorul nostru această instituție sau cât de departe este de a avea noțiunea exactă a ei, se vede din însăși mărturisirea Domnului raportor al legii cuprinsă în nota făcută de el la art. 41, pag. 82, în textul adnotat, unde spune că nu trebuie să se admită, în nici un caz să dovedească cineva împiedicarea de a depune apelul în termenul de 15 zile, căci zice d-sa: „imaaginația fecundă a șicanatorilor ar inventa boală în primul loc și alte cauze“; Ori dacă știă d-sa art. 834 din proc. civ. rusă, vedea că boala împriecinatului nu constituie un motiv pentru restabilirea termenului. Cauzele sunt alte: Războiu, revoluție, intemperii, cari strică căile de comunicație, rupând poduri, etc.

PLANGERI PARTICULARE

O instituție foarte frecventă în procedură civilă rusă este aceea a plângerilor particulare.

Nu e altă ceva decât apeluri, ce se fac contra diferitelor încheeri înaintea apelului de fond și se judecă separat de acesta.

Este adevărat că nu în toate cazurile sunt folositoare și de multe ori se abuzează de ele pentru a se târăgăni procesele.

Bine eră, dacă ele ar fi fost oprite, împiedicate și se pare că legiuitorul a urmărit acest lucru, însă necunoscând textele ruse așa cum trebuie nu a reușit.

Art. 20 spune că în contra celor hotărâte în ședință preliminară nu te poți plânga decât odată cu apelul fondului și în adevăr cum toate excepțiile trebuiesc ridicate la ședința preliminară, ar fi aparența salvată, dar atavismul fiscalității de care nu se pot desbără legiuitorii noștri, a făcut pe autorul legii ce o discută să trimită la administrația financiară, să timbreze actele de procedură sau mai știu eu cari. Ce bine eră dacă s'ar fi păstrat sistemul rus, art. 462 sau cel din legea chirilor care reprezintă în tot cazul un progres.

Prin art. 55 al. 4 se dă dreptul, atât părților, cât și Tribunalului să ridice excepțiuni de timbru la judecarea fondului: că bine, față cu articolele 783 și 586 pr. civ. rusă poți să atacă cu apel particular o asemenea încheiere și cum art. 20 spune că nu poți atacă cu apel separat ceea ce s'a hotărât în ședință preliminară, iar de celelalte ședințe nespunând nimic, dreptul rămâne. Vedeți anomalia: dacă ai fi ridicat excepții la ședința preliminară, jurnalul nu putea fi atacat particular deoarece te oprește art. 20 din legea accelerării judecăților și va trebui să aștepti terminarea procesului ca să atacă și pentru acest motiv odată cu apelul de fond, și faptul concordă exact cu intenția legiuitorului. Dacă excepția se va ridica după ședința preliminară, atunci ai dreptul să faci plângere particulară contra jurnalului pentru că art. 20 este cate-

goric, nu poți ataca nimic din ce s'a hotărât în ședința preliminară, alt articol nu mai este ca să te oprească a face acelaș lucru pentru excepțiile ce se vor rezolvi după ședința preliminară. Și excepțiile se vor ivi, nu pot fi înlăturate. Putem da exemplu, pe lângă excepția de timbru care se poate pune la fond, prevăzută de art. 55, art. 21 care prevede că oricare din părți, poate ridică excepțiuni în timpul desbaterii fondului; ori de că atunci observă că actul este nu numai netimbrat, dar nu are semnătura unei persoane oficiale, este nul, să-i zicem din o cauză, care nu poți s'o cunoști din copia lui. Atunci ridici excepțiunea, deoarece, nimeni nu-i obligat să depue actele originale, și apoi având dreptul să ceri originalul, implicit ai dreptul să-l și critici, să-l înlătorezi căci nu cred ca legiuitorul să fi avut intenția să oprească părțile de a înlătura acte cari în mod vădit s'ar constată la prezentarea originalului că sunt nule.

Ori cum s'ar rezolvi excepțiile la fond pentru ele vor putea fi atacate prin apel particular după cum am arătat; și atunci dosarul va trebui trimis la instanța a doua să se judece acest apel și numai după aceea va fi retrimis din nou la prima instanță pentru a continua judecata.

Articolul 3 care prevede că în anumite cazuri se vor putea aduce noi dovezi în cursul desbaterilor, va constitui un izvor nesecat de excepții pentru pârât, cari toate vor fi rezolvite, după ședința preliminară și dintre cari unele vor putea fi atacate prin plângeri particulare, deci înainte de apelul fondului.

F. FILIPESCU

Avocat, din Cetatea Albă

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența dela 31 Octombrie 1925

Președinția d-lui S. GOGĂLNICEANU, Președinte

Deciziunea civilă No. 325

Legea accelerării judecăților. Apel. Petițiune de suspendarea executării. Unde trebuiește îndreptată? Art. 36, 38 și 42 din legea pentru accelerarea judecăților și art. 326 și 338 pr. civ.

Petițiune de suspendarea execuțiunii. Admisibilitate.

1. Prin art. 36 noua lege pentru accelerarea judecăților se prevede categoric că numai petițiunea de apel se va depune la registratura tribunalului, care a dat sentința apelată, iar art. 42 că petițiunea de suspendarea executării se va depune la tribunal sau la Curtea de apel, dacă dosarul se află al Curte.

Prin urmare, în speță, petițiunea de suspendarea executării îndreptată de apelantă direct la Curtea de apel, deși dosarul se găsește încă la Tribunal, este făcută în conformitate cu legea.

2. Cererea de suspendare fiind întemeiată, în fond, tribunalul o admite.

Petiționara Elena I. Popescu, prin procurator d. avocat George Eliescu și intimatul Pavel I. Cușuta prin procurator d. avocat C. Ceruleanu.

Curtea,

Având în vedere că Elena I. Popescu prin menționata petițiune, tinde a se suspenda executarea sentinței civile cu Nr. 754-925 a Tribunalului Prahova secția I, până la judecarea apelului ce-a introdus în contra acelei sentințe;

Având în vedere că înainte de a se intra în cercetarea cererii de suspendare, procuratorul intimatului a ridicat excepțiunea că este rău îndreptată direct la Curte, pe motiv că conform noiei legi pentru accelerarea judecăților, ar fi trebuit făcută la tribunal, unde se află dosarul de fond cu sentința apelată, a cărei suspendare de executare se cere;

Având în vedere concluziunile puse de procuratorul petiționarei pentru respingerea excepțiunii;

Având în vedere că din desbateri și actele aflate la dosar,

se constată că petiționara Elena I. Popescu are introdus apel sub regimul legii de accelerarea judecăților în contra menționatei sentințe a cărei suspendare de executare se cere, și că apelul cu toate lucrările dosarului nu s'au înaintat încă Curții de la Tribunal;

Având în vedere dar că, chestiunea care cată a se examina este dacă, în asemenea condițiuni, cererea de suspendarea executării acelei sentințe, a fost bine îndreptată la Curte și poate fi ținută în considerare;

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 326 și 338 pr. civilă, regimul legal anterior actualei legi de accelerarea judecăților, eră facultatea acordată părților ca, cererea de suspendare, ca și cererea de apel, să poată fi îndreptată, fie la greia instanței care a dat sentința apelată, fie la Curtea de apel, nefăcându-se astfel nici o deosebire, sub acest raport, între petiția de apel și petiția de suspendarea executării sentinței;

Considerând însă că prin art. 36 din noua lege pentru înlesnirea și accelerarea judecăților, se prevede categoric că numai petițiunea de apel se va depune la registratura tribunalului care a dat sentința apelată, ridicându-se astfel facultatea acordată de procedura civilă; iar prin art. 42 din aceeaș lege în care se vorbește de cererile de suspendare, se dispune că asemenea cereri se vor depune: „la tribunal sau la Curtea de apel, dacă dosarul se află la Curte”.

Că dispunând astfel, rezultă în mod evident că voința legiuitorului a fost de a menține, în ce privește cererea de suspendare, vechea dispozițiune rațională a procedurii civile din 1900, consacrand principiul că și sub actuala lege, cererea de suspendare se poate valabil îndreptă fie la registratura instanței prime, fie la aceea a instanței de apel, pe când pentru petițiunea de apel, — după cum s'a arătat mai sus — se prevede categoric că se va depune numai la registratura tribunalului care a dat sentința apelată;

Considerând că într'adevăr scopul urmărit de legea pentru înlesnirea și accelerarea judecăților, atunci când a dispus prin art. 36 ca cererea de apel să fie îndreptată numai la prima instanță, este ca să se evite șicanele și întârzierile la care da locul repartizarea la diferite secții a mai multor apeluri contra aceloraș sentințe, cât și întârzierea trimiterii dosarului cu toate actele, dat fiind faptul că eră cerut la mai multe secții de apel deodată, cât și pentru nevoia strângerei tuturor probelor și facerea formalităților noi create de art. 38 din aceeaș lege;

Considerând însă că, în ce privește cererea de suspendare, aceleași considerațiuni nu puteau avea loc, pentru bunul motiv că dacă cu adevărat sensul art. 42 ar fi acela indicat de intimat, fără îndoială, s'ar ajunge la situațiuni de fapt contrare scopului urmărit de actuala lege pentru înlesnirea și accelerarea judecăților, căci ar paraliza dreptul părților de a cere suspendarea executării, și astfel s'ar da părții câștigătoare posibilitatea ca, până la trimiterea dosarului la Curtea de apel, împreună cu cererea de suspendare și până la citarea părților, conform legii, să execute sentința și deci cererea de suspendare să fie respinsă ca fără interes, ceea ce n'ar cadră cu scopul urmărit de legiuitor;

Considerând dar, că apelanta Elena I. Popescu îndreptând petiția sa de suspendarea executării sentinței apelate, direct Curții de apel, deși dosarul se găsește încă la tribunal, n'a făcut decât să uzeze de un drept creat prin art. 42;

Că așa fiind, excepțiunea ridicată de partea intimată este neîntemeiată.

In fond:

Având în vedere că prin menționata sentință a cărei suspendare de executare se cere, tribunalul a admis acțiunea intentată, conform legii proprietarilor, de Pavel A. Cușuta în contra numitei apelante, a declarat reziliat contractul de închiriere intervenit între părți cu data de 8 Mai 1924 și vizat de administrația financiară Prahova la Nr. 193-924 și a ordonat

evacuarea apelantei din apartamentul ce ocupă din imobilul din Plocești, strada Colinei Nr. 25, proprietatea intimatului Coșuta;

Având în vedere că cererea de suspendare, Curtea o găsește admisibilă potrivit art. 42 din legea pentru înlesnirea și accelerarea judecăților, deoarece din actele dela dosar se constată că apelanta Elena I. Popescu — pârâta dela prima instanță — are introdus apel înpotriva sentinței a cărei suspendare de executare se cere și că, aceea sentință este pronunțată cu execuția provizorie;

Având în vedere că în privința asigurării plății chiriei, apelanta a invocat faptul că reclamantul a înființat un sechestru asigurător asupra averii sale mobile, cum a făcut dovada cu procesul-verbal ce a prezentat, — și în orice caz când Curtea va găsi că totuși urmează a consemna chiria, a solicitat un termen în acest scop;

Având în vedere însă că, după cum s'a arătat mai sus — acțiunea asupra cărcia s'a dat sentință apelată — este intențată conform legii proprietarilor, așa că chiriașa urmează a se conforma dispozițiilor art. 11 din aceea lege, consemnând chiria pe semestrul în curs și viitor, ceea ce calculându-se cață a consemna la dispoziția proprietarului, suma de lei 11250, sumă ce reprezintă chiria până la 6 Mai 1926.

Că dar cererea de suspendare are a fi admisă sub această condiție.

Pentru aceste motive, în virtutea legii, decide :

Admite cererea de suspendare sub condițiunea a consemna suma de lei 11250.

(ss) S. GOGALNICEANU, L. ȘTEFANESCH, N. IOANID.
Grefier, (ss) Șt. Ștefănescu.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența dela 21 Noembrie 1925

Președinția d-lui N. HARITON, Consilier

Jurnal No. 6568

S'a citit actele din dosar.

D. avocat Zigler, pentru reclamantii pe baza certificatelor dela dosar din care rezultă că Lotti și Iancu Schiffer cum și Mali și F. Iacobsohn, au făcut apel la Tribunal în contra sentinței Nr. 1110 din 925 a trib. Ilfov s. I c. c., prezentând odată cu apelurile și cererile pentru suspendarea executării; — a cerut să se ordone suspendarea executării ziselor sentințe până la judecarea apelurilor sau în cazul când Curtea crede că nu poate discuta aceste cereri, să se încuviințeze suspendarea în mod provizoriu până la judecarea cererilor de suspendare, cari vor fi primite la Curte, când urmează să se discute și conexarea acestor doua cereri de suspendare.

D-l avocat Chiriac s'a opus la suspendarea executării, întrucât Curtea, nu este competente a se pronunța nefiind încă sesizată ca judecarea apelului, care nu s'a primit încă dela Tribunal, unde s'a depus, conform legii de accelerarea judecății.

Curtea constată că e competente a judecă numai cererea de suspendarea executării sentinței Nr. 1108 din 1925 făcută de Lotti și Iancu Schiffer, care este repartizată la această secție.

Având în vedere că numiții petiționari cer astăzi suspendarea executării provizorie a sentinței Trib. Ilfov secțiunea I-a c. c. Nr. 1108-925, pronunțată în materie de reziliere și evacuare, până la judecarea cererii de suspendare depusă Tribunalului, odată cu apelul și care până în prezent, nu a fost primită la Curte.

Că Curtea ținând seama de natura procesului și

apreciind, găsește cererea întemeiată și deci urmează a o admite.

Pentru aceste motive, dispune:

Admite cererea făcută de Lotti și Iancu Schiffer; ordonă suspendarea în mod provizoriu a sentinței Trib. Ilfov s. I-a c. c. Nr. 1108-925, până la judecarea cererii de suspendare, în care scop se va cere dosarul cauzei cu apelul și cu cererea de suspendare dela Trib. Ilfov s. I-a c. c.

Amână cercetarea cererii de suspendare la 30 Noembrie cor.

Dispune a se restitui Curței s. II-a dos. Nr. 1501-925 cererea fiind repartizată la aceea secție.

(ss) N. Hariton, Camil Demetrescu, P. Teodorescu

NOTA. — Curtea de apel din București s. III-a a rezolvat chestiunea cine judecă cererea de suspendarea executării sentințelor tribunalelor date cu execuție provizorie, având în vedere dispozițiunile art. 36 și 42 din legea accelerării judecăților. Curtea a găsit că principiul stabilit de art. 338 din pr. civilă (1900) a fost menținut de noua lege. S'a trecut cu vederea însă că art. 338, impune ca cererea de suspendare a executării provizorii să fie depusă odată cu apelul.

Aceasta fiindcă cererea de suspendare a executării nu se poate menține în principiu, fără ca să nu existe în acelaș timp și un apel introdus împotriva sentinței pronunțate cu execuție provizorie, și a cărei suspendare de executare se cere la Curte. Prin urmare, în momentul când Curtea judecă cererea de suspendare a executării, eră dejă *sesizată* de petițiunea de apel. Or Curtea de apel s. III prin deciziunea de mai sus, își atribue o competență pe care nu o are, fiindcă a judecat cererea de suspendarea executării în mod *izolat*, fără ca în acelaș timp să fie legată de apelul părții care cere suspendarea. Se poate întâmpla, ca după pronunțarea deciziunei de suspendare, Tribunalul să trimită dosarul său, împreună cu petițiunea de apel și lucrările pregătitoare la Curtea de apel care prin repartitie poate înainta dosarul unei alte secțiuni. Deși din punct de vedere strict legal, există o singură Curte de apel în București, și numai pentru o bună administrație a justiției s'au organizat mai multe secțiuni, totuși rămâne constatat că s'a dat o deciziune de suspendarea executării sentinței Tribunalului pronunțată cu execuție provizorie fără ca în acel moment Curtea să fie sesizată cu cererea de apel.

Curtea de apel din București s. I a fost chemată să se pronunțe și să soluționeze o altă cerere de suspendarea executării provizorii a unei sentințe a Tribunalului Ilfov pronunțată într'un conflict între proprietar și chiriaș și prin care se ordonase evacuarea de îndată a chiriașului.

În ambele cazuri, Curtea de apel a fost pusă în fața unor situațiuni din acelea cari numai legea din 19 Mai 1925 a știut să le creeze. Într'adevăr,

vorbita lege a întocmit un sistem nou, privitor la modalitățile de introducerea apelului, împotriva hotărârilor Tribunalului. A omis însă în acelaș timp să-l pună în legătură cu celelalte faze ale judecării apelului, prevăzute în sistemul nostru procedural (1900), ca să poată fi aplicabil.

Prima și cea mai importantă este judecarea suspendării executării provizorii ordonată de Tribunal. Am arătat în studiul făcut asupra noiei legi de procedură (1) că art. 42 nu prevede cine anume judecă o asemenea cerere. Ar rezultă din text că și Tribunalul. Această soluțiune am dat-o fiindcă noul legiuitor nu lasă trimiterea dosarului Tribunalului la Curte decât după îndeplinirea formalităților premergătoare ședinței preliminare înaintea Curței de apel. În această situațiune astfel creiată, cel ce a obținut executarea provizorie înaintea Tribunalului, ar putea fără să fie împiedicat, să execute hotărârea devenind fără interes apelul.

1) Este autorizat Tribunalul care a pronunțat hotărârea cu execuție provizorie, să suspende această executare?

Trebue reținut faptul că legea din 19 Mai 1925 a dispus, prin art. 42 al. 2, numai *unde se depune cererea de suspendare*, adică și la Tribunal și la Curte, fără ca să desemneze în acelaș timp și instanța judecătorească, care să judece această cerere.

În cazul când cererea de suspendare a fost depusă la Tribunal și partea stăruie în judecata ei pentru motivul că a primit somațiune de evacuare, va putea Tribunalul să respingă cererea ca rău îndreptată? Faptul că prin darea hotărârei a fost desinvestit de judecarea pricinii, nu este un motiv puternic de neprimirea cererii, fiindcă Președintele Tribunalului poate lua dispozițiuni în apelul făcut împotriva hotărârei date de acel Tribunal — pe lângă altele și pe aceea, de a declara afacerea urgentă sau nu (art. 38 penultimul alineat).

Pe lângă cele de mai sus, sunt cazuri în cari tribunalul cu toate că a dat o hotărâre, soluționând pricina deferită judecății sale, totuși este chemat să se pronunțe asupra suspendării executării hotărârei pronunțate de el. Aceasta în ipoteza când a judecat ca instanța de apel, și acela care a fost obligat — luăm un exemplu — să evacueze imobilul, a făcut recurs și a cerut suspendarea executării. (Art. 68 din legea organică a Curței de Casație).

De asemeni, în materie grațioasă: ordonanțele prezidențiale de référé date potrivit art. 66 bis pr. civilă. Ordonanța este executorie prin sine însăși. Se face apel la completul Tribunalului, care poate dispune suspendarea executării. Imprejurarea că ordonanțele prezidențiale nu sunt hotărâri judecă-

toarești de o nerevocabilă autoritate, nu schimbă de fel rezolvarea problemei, când în apel situațiunea de fapt care a provocat ordonanța prezidențială se menține. Mai mult, din compunerea Tribunalului care judecă apelul la ordonanța prezidențială, poate face parte chiar judecătorul care a dat ordonanța. (Cas. I dec. civ. Nr. 163 din 9 Iulie 1919, „Jur. Română“ Nr. 33—34 de ordine 762).

Ce va face deci Tribunalul cu cererea de suspendare a execuțiunei provizorii? În lipsă de text care să-l oprească de a se pronunța asupra unor astfel de cereri, va putea, sprijinindu-se pe dispozițiunile art. 373 și 401 din proc. civilă (1900), — să suspende și el această executare.

Dacă art. 42 din lege (19 Mai 1925) dispune că cererea de suspendare se va depune la tribunal sau la Curtea de apel, *dacă dosarul se află la Curte*, a făcut-o tocmai ca să indice, instanțelor judecătorești, că asemenea cereri nu se pot judeca decât de instanța care are dosarul pricinii.

„Dacă dosarul se află la Curte“ înseamnă că formalitățile prevăzute de art. 38 din lege au fost îndeplinite, și dosarul s'a trimis Curței de apel, care l'a primit. Curtea fiind sesizată cu judecarea pricinii *în fond după repartiție*, este și legalmente investită și cu judecarea cereri de suspendarea executării.

2) În speța judecată de Curtea de apel s. I, lucrurile s'au petrecut astfel: Partea care fusese obligată să evacueze de îndată imobilul, în nesiguranța noiei legiuiri, făcuse două cereri de suspendare: una la Tribunal, fiindcă dosarul se mai găsea acolo, și o a doua adresată Curței de apel, pe care o dăduse spre repartiție registraturii generale a Curței. La cerere adăugase: copie legalizată după sentința Tribunalului, dată cu execuție provizorie și certificat constatator că se făcuse apel împotriva ei, apel înregistrat și depus la Tribunal, potrivit art. 36 din lege (19 Mai 1925). Reclamantul în cererea de suspendare, pusese concluziuni, în nesiguranța unei soluțiuni mulțumitoare, ca judecata să se suspende *provizoriu*, executarea provizorie, până la judecarea de către Curte a cererii de suspendare. Curtea a decis suspendarea provizorie a executării fixând un termen pentru judecarea cererii de suspendare și a decis în acelaș timp să se ceară dela Tribunal dosarul de fond, la care se află alipită și cererea de suspendarea executării.

Foarte bine, nu vedem argumentele Curței pe care își sprijină soluțiunea dată, dar s'a uitat un lucru, că potrivit art. 26 din legea pentru organizarea judecătorească, Primul președinte primește apelurile și le distribue secțiunilor după rândul intrării lor; numai cererile speciale unei secțiuni se adresează președintelui respectiv. A cerut Curtea dosarul ca să judece cererea de suspendarea executării. Dar cum a putut să-și atribue o com-

1) Legea din 19 Mai 1925. *Observațiuni critice*, de M. Vitzu, avocat, ediția II, pag. 35—36. (Broșură de vânzare la „Curierul Judiciar“).

petiția înainte ca apelul să-i fie repartizat? Presupunem că între timp, Tribunalul înaintează dosarul cu apelul la Curtea de apel, care se primește de registratura generală, și se repartizează la altă secțiune,—ce va face Curtea care a cerut dosarul și nu-l are, la ziua sorocită pentru judecarea cererii de suspendarea executării?

Luăm ipoteza că formalitățile prevăzute de art. 38 din lege nu s'au îndeplinit încă de Tribunal, Curtea după ce a pronunțat deciziunea prin care a primit cererea de suspendarea provizorie a sentinței Tribunalului, dată cu execuție provizorie, retrimite dosarul Tribunalului. După efectuarea lor, Tribunalul înaintează dosarul Curței care atunci îl repartizează pentru judecarea și a cererii de suspendare... pe toată durata judecării apelului, și a procesului în fond...

Toate aceste curiozități procedurale, nu le aveam dacă legiuitorul ascultă glasul avocaților pledanți. Nu a voit să știe și să audă nimic. De aceea avem azi, nu accelerarea judecăților, ci împiedicarea lor prin tot felul de obstacole cari ni le pune în cale noua lege de procedură.

Ne întrebăm cum s'au putut strecură într-o lege de procedură, texte atât de nelămurite, când legiunile dela cari a primit inspirațiunile „inovațiilor“ puteau fi atât de ușor studiate. Și dacă lucrul pareă greu cel puțin să se fi introdus în această lege textele din procedurile respective, cari au servit drept călăuză: lucrul eră simplu și soluțiunea la care se ajungea mai practică.

Norma după care cererea de apel se depune la Tribunal, (art. 36) și prin care Președintele Tribunalului ia primele măsuri pentru prepararea judecării apelului (art. 38) o găsim în procedura civilă rusă (art. 744); în procedura civilă ungară (Legea I din 1911, parag. 481) în procedura civilă austriacă (legea dela 1 August 1895, parag. 465).

În legislațiunile respective nu există încurcăturile din legea noastră de procedură: putem revendica cu mândrie paternitatea unor asemenea dispozițiuni ciudate.

Intr'adevăr, în procedura civilă, pentru moment ardeleană, astfel intitulată de d. dr. Tudor Moisil, avocat, în lucrarea sa tipărită la Cluj (1924) de unde împrumutăm citațiunile, parag. 481, hotărăște că apelul trebuie introdus în scris la prima instanță împreună cu actele referitoare potrivit parag. 133. După ce a expirat termenul de apel, apelul se înaintează fără amânare instanței apelative. „Împreună cu apelul se vor înainta și scriptele referitoare la cauză“ (parag. 483). Sunt cazuri în cari sentințele Tribunalului de primă instanță se dau cu execuțiune provizorie (parag. 415); ipoteza evacuării de îndată este prevăzută de al. 5 din acelaș paragraf. Legea mai prevede că în afară de dispozițiunile par. 415 instanța la cererea făcută înainte de terminarea desbaterii orale premergătoare sen-

tinței, este datoare a declara executorie sentința în schimbul unei cauțiuni,... și dacă petiționarul arată numai decât cu verosimilitate, că din amânarea execuțiunii i s'ar naște o daună greu de restituit sau greu de constatat (parag. 416).

„Dacă sentința e executorie, fără privire de apel, apelul pârâtului trebuie înaintat fără amânare instanței apelative îndată după sosirea lui“ (parag. 483 al. 1).

Iar cererea de suspendarea executării sentinței apelate sau de executare se judecă potrivit parag. 502 de către Curtea de apel. „Dacă continuarea desbaterii apelative trebuie amânată, instanța de apel conform rezultatului desbaterii decurse poate, la cerere, suspenda în întregime sau în parte executarea sentinței de primă instanță, executorie în sensul paragrafelor 415 și 416, sau o poate declara executorie dacă prima instanță contrar paragrafelor 415 și 416 nu și-a declarat executorie sentința“.

— În procedura civilă austriacă (tradusă de d. dr. C. A. Spulber) parag. 465 decide că apelul se introduce prin darea unei petițiuni preparatorii (petiția de apel) către tribunalul de primă instanță. Dispozițiunile art. 38 din legea din 19 Mai 1925 le găsim luate și din paragrafele 468 și 469 din procedura civilă austriacă cu deosebirea că textele cari au servit de model *sunt complete* prin aceea că după sosirea la timp a comunicării menționate în parag. 468 alin. II, (răspunsul intimatului în apel) sau după trecerea inutilă a termenului acordat pentru aceasta, tribunalul de primă instanță transmite tribunalului de apel petiția de apel și comunicarea eventual făcută de adversar.

Cât privește executarea provizorie parag. 466 din aceeași procedură, decide că *prin introducerea la timp a apelului, se suspendă până la rezolvire puterea de lucru judecat și de lucru executoriu a sentinței atacate în limitele cererilor făcute prin apel.*

— În procedura civilă rusă găsim mai multe dispozițiuni privitoare la suspendarea executării. Este art. 152¹. Înaintea judecătorului de pace, pârâtul poate cere suspendarea executării provizorii admise în baza hotărârei date în lipsă.

De judecător depinde, ca odată cu suspendarea executării, să ia măsuri pentru executarea procesului.

Cât privește hotărârile Tribunalelelor, codul de procedură civilă rus, prevede că până la intrarea ei în puterea legală, nu se execută, dacă nu s'a dispus în ea executarea provizorie. (art. 736).

Cazurile în cari se admite executarea provizorie a hotărârei sunt arătate în cele 6 alineate ale art. 737. Și în alte cazuri după normele din art. 737¹. De asemeni hotărârea poate după aprecierea tribunalului, să fie supusă executării provizorii în tota-

litatea ei, sau numai în unele părți, dacă e cu putință în privința acestora executarea separată (art. 739). Și după ce prin art. 740 se prevăd și cazurile când nu se poate admite executarea provizorie chiar cu garanție, art. 741 prevede că satisfacerea cererilor pentru executarea provizorie a hotărârilor Tribunalului regional, în care aceasta nu e prevăzut, *depinde de Curtea de apel*, controlului căreia aparține afacerea după norma procedurii de apel. Aceste cereri... *se rezolvă de către Curte independent de darea hotărârei asupra fondului...* (art. 742).

Cât privește cererea de apel împotriva oricărei hotărâri a tribunalului regional asupra fondului afacerii, aceasta se dă la tribunalul care a dat hotărârea (art. 744).

Art. 758, spre deosebire de art. 38 din noua noastră lege de procedură, prevede că după primirea cererii de apel, tribunalul regional comunică copia de pe aceasta, părții adverse, *pentru ca să prezinte explicațiuni asupra ei Curții de apel*. Apoi, cererea de apel originală, împreună cu toate lucrările afacerii, tribunalul le trimite Curții de apel imediat după primirea lor (art. 762). Legiuitorul nostru nu s'a ocupat de această trimitere a dosarului la Curte. Va trebui în totdeauna să stăruiască partea apelantă care are interes, să se înainteze dosarul la Curte. În procedura din 1900 lucrurile se petreceau astfel: Partea făcea apel. După plata taxelor de citațiuni și fixarea termenului pentru judecată la Curte, aceasta cerea Tribunalului a cărui hotărâre se apela, dosarul respectiv. Sesizat de adresa Curții, Tribunalul trimitea dosarul.

Sub actuala lege, cererea de apel se depune la Tribunal. Acesta se ocupă cu îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 38. După ce se termină cu ele, nici un text de lege nu invită Tribunalul să înainteze dosarul la Curte. Pe de altă parte, Curtea de apel nu-l va cere niciodată fiindcă nu este sesizată de nici o petițiune de apel, deci nu are ce să ceară de la Tribunal. Prin urmare, va trebui în totdeauna, ca partea care are interes, să solicite Tribunalului, după îndeplinirea formalităților arătate de art. 38, să înainteze dosarul Curții de apel respective.

Ca ultimă observațiune, adăugăm că executarea provizorie a hotărârei în baza punctului 4 al art. 737 pr. civ. rusă (când prin împrejurările speciale ale afacerii din încetineala în executare a hotărârei poate urmă pagubă însemnată pentru impricinatul în folosul căruia hotărârea a avut loc, sau însăși executarea poate deveni imposibilă), se admite numai cu obținerea asigurării respective dela partea petiționară, pentru cazul schimbării hotărârii tribunalului de către Curtea de apel. Asigurarea aceasta *poate să constee în suspendarea predării reclamantului sau vânzării bunului sequestrat ori inventariat, sau*

predării reclamantului a sumelor încasate deja, sau cari urmează să fie încasate de la părât. Suspendarea unei asemenea predări sau vânzări este obligatorie când se cere asigurarea pentru executarea unei hotărâri în lipsă (art. 738). Din codul rus de procedură civilă tradus de d. Luca Brânză, avocat, revizuit și colecționat de d. V. Erbiceanu, consilier la Curtea de casație).

Dacă legiuitorul nostru a găsit că aceste dispozițiuni procedurale nu sunt complete — cu toate că nu bănuim să fi avut această credință — de ce nu a completat textele create, și le-a lăsat suspendate ca să fie neutilizabile, punând pe judecător în această grozavă situațiune de a nu putea da o hotărâre sprijinită pe un text precis de lege? A crezut că art. 338 din pr. civilă din 1900 nu mai este suficient, de ce nu a înființat un altul superior? Și nu eră mare lucru: o privire mai atentă în legislațiunile examinate și problema eră îndată rezolvată.

În zadar mai întrebăm: avem o lege care ne chinuște încercând să o facem aplicabilă și care deocamdată împiedică judecarea proceselor prin perturbățiunile cari le-a creat în mersul lor. Am sperat să avem o lege bună: ni s'a dat o culegere de reguli luate dar *necoordonate* din alte legislațiuni mult superioare. Și în timp ce s'au desființat dispozițiuni din o veche procedură cari s'au găsit nepotrivită vremurilor de față, cele noi nu numai că n'au creat un progres, dar ne face să regretăm trecutul, care sincer, voiam de mult să-l vedem uitat.

M. VITZU,
Avocat

CURTEA DE APEL CONSTANȚA

Audiența dela 5 Noembrie 1924

Președinția d lui AL. TEODORESCU, Președinte

Colonel Al. Lupescu cu Victoria Colonel Lupescu

Decizia civilă No. 644

Poprire. Contestație. Ce se înțelege prin act scris? Scrisoare emanată dela contestator. Dacă mai este necesar depunerea unei cauțiuni? Art. 455 pr. civilă.

Poprirea având caracterul unei măsuri de conservare, admiterea ei nu este subordonată unei cauțiuni obligatoriu, deci o scrisoare poate constitui un act care se serve de bază pentru înființarea unei popriri, când emană dela părât și face verosimile pretențiunea reclamantului. În atare condițiuni contestațiunea este neîntemeiată.

Curtea, deliberând

Asupra apelului făcut de colonel Anton Lupașcu contra sentinței civile Nr. 363 din 1924, prin care i s'a respins contestația făcută contra popririi efectuate după cererea Victoriei Colonel Lupașcu prin procesul verbal din 9 Noembrie 1923 al Corpului de portărei de pe lângă Tribunalul Constanța.

Având în vedere susținerile apelantului, opunerile intimaților și actele aflate la dosar;

Având în vedere că se constată din lucrările aflate în dosarul tribunalului că Victoria Colonel Lupașcu a chemat în judecată

civilă pe soțul ei Colonel A. Lupașcu, pentru lichidarea unor pretențiuni rezultând din administrarea unei averi comune, întemeindu-se pe o scrisoare emanată dela acesta din urmă și datată 20 Octombrie 1922, prin care se arată că tot ce se găsește pe moșie sunt făcute cu bani de casele ei din București, ce s'au vândut, și care constituie averea sa parafernala, precum și cu banii rezultați din vânzarea pământului ce avea dânsa în Nicorești:

Că, odată cu intentarea acestei acțiuni, Victoria Lupașcu a cerut și înființarea unei poprii asigurătoare în mâinile lui Ion A. Nestor și a Băncii Generale a Țării Românești asupra oricărei sume de bani ce ar avea de dat Colonelului A. Lupașcu din orice cauză și cu orice titlu până la concurența sumei de 260.000 lei.

Că, această cerere de înființare a poprii a fost admisă prin ordonanța prezidențială Nr. 9068 din 2 Noembrie 1924, fără dare de cauțiune și numai pe temeiul scrisoarei sus-menționate și a fost efectuată prin procesele verbale dresate în aceiași zi de portărelul P. Buzernesu al Tribunalului Constanța cum și în mâinile grefierului Tribunalului Constanța prin procesul verbal din 14 Noembrie 1923.

Având în vedere că prin contestațiunea ce face obiectul sentinței apelate, Colonelul A. Lupașcu pretinde că înființarea poprii nu poate fi admisă decât numai pe baza unei cauțiuni egale cu jumătatea din valoarea reclamației, întrucât scrisoarea invocată nu constată o creanță lichidă, certă și exigibilă.

Având în vedere dispozițiunile art. 455 proc. civilă după care orice creditor a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea de odată cu intentarea acțiunii să poprească sumele sau efectele datorite datornicilor de către un al treilea, putând fi supus după aprecierea autorității judecătorești și la darea unei cauțiuni fixată de dânsa.

Același drept îl vor avea și creditorii cari n'au act scris fiind însă îndatorați ca odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cauțiune de jumătate din valoarea reclamației;

Având în vedere că rezultă din această dispozițiune că atunci când poprirea are caracterul unei măsuri de asigurare, precum este în speță, legiuitorul nu cere ca creanța pe temeiul căreia se cere înființarea ei să fie lichidă, certă și exigibilă; că numai validarea poprii nu s'ar putea face decât după ce reclamantul va fi obținut o sentință definitivă, deoarece prin validare, poprirea își schimbă caracterul, devenind o măsură de executare; că instanța de poprire nu ar putea examina și cerceta exigibilitatea și temeinicia în fond a creanței, care este o chestiune de atributul și competența instanței de fond care judecă litigiul dintre părți.

Că prin act scris, în sensul aliniatului a de sub art. 455, trebuie a se înțelege orice fel de înscris care n'are formă autentică și care constată fie chiar o creanță nelichidă sau condițională, ori chiar una eventuală; că, în adevăr, după art. 1016 codul civil, creditorul condițional poate să exercite toate actele conservatoare dreptului său, chiar înainte de îndeplinirea condițiunii.

Că legiuitorul nu a subordonat înființarea poprii, condițiunii de a se depune o cauțiune egală cu jumătate din valoarea reclamației, decât numai în cazul când creditorul nu are nici un fel de act scris, după cum e prevădut formal prin aliniatul b de sub art. 455 proc. civilă; Că prin aliniatul a legiuitorul însă vorbind de „act neautentic” a înțeles în genere orice fel de act scris afară de cel autentic.

Că această interpretare rezultă și din expunerea de motive și desbaterile parlamentare urmate cu ocazia modificării introdușă în această materie, unde s'a recunoscut un îndoit caracter procedurii poprii adică de act de executare, când se face pe baza unui titlu executoriu, și de act de conservare sau măsură asigurătoare, atunci când se face odată cu intentarea unei acțiuni; că în acest din urmă caz, art. 455 nu cere ca creanța pe temeiul căreia, se face poprirea să fie ajunsă la termen, spre

deosebire de art. 613 dela materia sechestrului asigurător unde se cere ca creanța să fie ajunsă la termen:

Că tocmai pentru că sfera de aplicațiune a aliniatului a de sub art. 455 cuprinde cele mai numeroase și variate cazuri, în cari actul scris poate îmbrățișa forme și modalități infinite în practică, legiuitorul a lăsat la facultatea și latitudinea judecătorului fixarea cuantumului cauțiunii, și chiar dispensare de orice cauție, după cum actul înfățișat va constitui o dovadă mai mult sau mai puțin completă a dreptului pretins de reclamant, sau chiar numai un început de dovadă scrisă.

Având în vedere că, în speță, reclamanta Victoria Lupașcu a și obținut o sentință pe temeiul menționatei scrisori, sentință care însă fiind apelată, nu este încă definitivă, așa că poprirea de față având deocamdată caracterul de măsură conservatorie, admiterea ei nu este subordonată unei cauțiuni obligatorii, cum ar fi în cazul când nu ar exista nici un fel de act scris.

Că, apreciind, Curtea găsește că scrisoarea invocată în speță de reclamantă poate constitui un act care să serve de bază pentru înființarea unei poprii, întrucât ea emană dela părât și prin conținutul ei face verosimilă pretențiunea reclamantei, așa că nu este necesar ca reclamanta să mai depună vre-o cauțiune, iar alegațiunea părâtului că acea scrisoare ar fi fost smulsă prin violență nu a fost înverdată cu nimic până acum, nici în această instanță și nici cu ocazia judecării procesului de fond, unde părâtul nu s'a prezentat nici la tribunal, nici la Curte, spre a susține și proba vreo asemenea împrejurare.

Considerând că astfel fiind, poprirea a fost bine înființată în speță ca măsură asigurătoare, rămânând ca validarea ei să se facă numai după ce lichidarea pretențiunilor se va face prin hotărâre definitivă.

Că dar contestația făcută de Colonel Anton Lupașcu, în contra înființării poprii este neîntemeiată și trebuie să fie respinsă și deci apelul de față este nefondat.

Statuând și asupra cheltuielilor de judecată, Curtea apreciind le fixează la suma de cinci sute lei, conform art. 140 și 146 proc. civilă.

Pentru aceste motive redactate de domnul consilier *Remus C. Benișache*, în virtutea legii decide respingerea ca nefondat apelul făcut de Colonel Anton Lupașcu, în contra sentinței civile cu Nr. 363 di 924 a Trib. Constanța ecția I.

Obligă pe numitul să plătească intimaților Victoria Lupașcu și Ion A. Nestor lei cinci sute cheltuieli de judecată.

Decizia cu recurs.

Dată și pronunțată în ședință publică azi 5 Noembrie 1924.

(ss) *Al. Teodorescu, Remus C. Benișache, N. N. Papadat.*

O p i n i e

Subsemnatul difer de părerea majorității pentru următoarele motive:

Este adevărat că poprirea cerută de Victoria Colonel Lupașcu are caracterul unei măsuri de asigurare. Numita intențând acțiune civilă în contra soțului ei Colonel Lupașcu pentru lichidarea unor pretențiuni rezultând din administrarea unei averi comune, odată cu intentarea acestei acțiuni a cerut și înființarea unei poprii în mâinile lui Ion A. Nestor și a Băncii Generale a Țării Românești asupra oricărei sume de bani ce ar avea de dat Colonelul Lupașcu din orice cauză și cu orice titlu până la concurența sumei de 260.000 lei.

Pentru înființarea poprii numita drept act scris a depus o scrisoare datată 20 Octombrie 1922 și emanată dela soțul ei.

După dispozițiile art. 455 al. a orice creditor a cărui creanță e constatată prin *act scris neautentic* va putea deodată cu intentarea acțiunii să poprească sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea putând fi supus după aprecierea autorității judecătorești și la darea unei cauțiuni fixată de dânsa iar după al. b, același drept îl vor avea și creditorii, cari n'au act scris fiind îndatorați ca odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii să dea și o cauțiune de jumătate din valoarea reclamației.

Rămâne de examinat care este caracterul și puterea probatorie a acestei scrisori, dacă ea echivalează cu un act scris neautentic pentru a fi dispensată de cautiune sau numai pe baza acestei scrisori nu se poate înființa poprirea decât condiționată de depunerea unei cautiuni.

Din modul cum este redactată scrisoarea, dispozițiile din ea sunt echivalente cu dispozițiuni testamentare cari pot fi oricând revocate. Și începutul și finalul scrisoarei învederează aceasta.

Prin cuvântul act scris întrebuințat de legiuitor în art. 455 pr. civ. se înțelege dovada unei datorii ce este exigibilă căci atât cuvintele „sume datorite presupune o datorie ce este exigibilă” cât și cuvântul „creditor” presupune a avea o creanță și cine nu are o creanță certă nu este în realitate creditor. De aci urmează că creditorul spre a face poprirea trebuie să aibă o creanță certă lichidă și exigibilă ;

Că chiar dacă am admite că această scrisoare nu are caracterul unei dispozițiuni testamentare încă creanța nu este certă, lichidă și exigibilă și deci tribunalul nu putea înființa poprirea decât supunând pe peționara la darea unei cautiuni.

Pentru aceste motive suntem de părere a se admite apelul făcut de Colonelul A. Lupașcu și prin consecință și contestația și a se desființa poprirea.

(ss) G. Collini.

CURTEA DE APEL CONSTANȚA

Audiența dela 29 Aprilie 1925

Președinția d-lui GR. TEODORESCU, Președinte

Gh. C. Anastasescu cu Gh. Bărbulescu și I. Alexiu

Deciziunea civilă No. 288

Proba testimonială. Când este admisibilă? Interpretarea noțiunii de „imposibilitate” din art. 1198 cod. civ.

Art. 1198 cod. civ. permite proba testimonială oridecâteori există o imposibilitate de procurare de dovadă scrisă, arătând, nu enumerativ, ci în mod cu totul enunciativ, câteva exemple și lăsând la aprecierea judecătorului admiterea ei.

În această privință și doctrina este de acord în a se da o interpretare cât mai largă noțiunii de „imposibilitate” din citatul text de lege, admitându-se că ea poate rezulta și din obiceiul de a nu se constata prin dovezi scrise anumite raporturi juridice, obicei care împiedică pe creditor să ceară recunoașterea scrisă a debitorului său.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Gh. C. Anastasiu contra sentinței civile Nr. 132 din 1925 a Tribunalului Constanța secția I prin care s'a admis contestația făcută de Ion Alexiu prin petiția înregistrată la Nr. 4495-925 și s'a dispus scoaterea de sub urmărire a materialului menționat în dispozitivul sentinței, material care fusese sechestrat prin procesul verbal de sechestrul Nr. 716 din 24 Ianuarie 1925, dresat de Șeful de Portărei al Tribunalului Constanța ;

Având în vedere susținerile și opunerile părților și actele aflate la dosar ;

Având în vedere că se constată din lucrările aflate la dosarul Tribunalului că apelantul Gh. C. Anastasiu, punând în executare sentința civilă No. 328 din 1924 a Tribunalului Constanța s. I, definitivă și investită cu formula executorie, contra debitorului său Gh. Bărbulescu, s'a aplicat un sechestrul de către Șeful Portăreilor Tribunalului Constanța prin procesul verbal din 24 Ianuarie 1925 ;

Că în contra aplicării acestui sechestrul, s'a făcut contestație de către Ion Alexiu, care pretinde că o parte din lucrurile sechestrare îi aparțin lui, și anume materialul prevăzut în dis-

pozitivul sentinței apelate, consistând în : 11 dulapuri de lemn de brad, 41 căpriori, 48 scânduri și 15 frezuri de lemn de brad, ce le dăduse lui Gh. Bărbulescu, care este tâmplar, spre a-l lucra niște tocuri, uși și ferestre.

Că în dovedirea acestor fapte, contestatorul Jean Alexiu, a cerut și i s'a admis la Tribunal proba cu martori, din depozițiile cărora se stabilește în adevăr că Ioan Alexiu a cumpărat de la Societatea cooperativă numită „Sănătatea” din Constanța, dela care posedă și două facturi, un număr de 145 bucăți de lemn de brad, diferite dimensiuni și denumiri, pe care le-a predat tâmplarului Gh. Bărbulescu din Techirghiol, ducându-se la atelierul acestuia spre a fi lucrate și cari lucruri sunt acele care au fost sechestrate de Portărei — prin procesul-verbal menționat mai sus, la stăruința creditorului următor G. C. Anastasiu, pentru creanța ce are acesta din urmă contra debitorului său Gh. Bărbulescu.

Având în vedere că se susține de către apelantul G. C. Anastasiu că fiind vorba în speță despre un lucru de o valoare mai mare de 150 lei proba testimonială era inadmisibilă potrivit dispozițiunilor art. 1191 cod. civil.

Având în vedere însă că în speță nu este vorba de dovedirea convenției între părțile contractante, pentru a fi vorba de aplicarea art. 1191 cod. civil, de oarece părțile contractante nu tăgăduiesc existența convenției dintre ele, ci este vorba de a se stabili față de creditorul următor, care este un terțiu, că lucrurile sechestrate nu aparțin debitorului urmărit, ci contestatarului care cere scoaterea lor de sub urmărire, așa că proba testimonială este un mijloc legal de dovedire a contestațiunii și deci este admisibilă în drept.

Că argumentul ce se trage de apelantul Gh. Anastasiu, din simplul fapt al aflării lucrului în mâna debitorului său, nu poate duce în speță la concluziunea că acesta din urmă ar fi proprietarul lucrului, pentru că el este un deținător cu titlu precar, iar nu cu titlu de proprietar, așa că nu se poate aplica prescripția instantanee statornicată de art. 1909 c. civil, fiind vorba de posesiunea unor lucruri pe baza unui titlu care obligă pe posesor la restituire.

Că apelantul nu a dovedit cu nimic, nici nu a propus vre-un mijloc de probă, spre a stabili fraudă sau conivența dintre debitorul său și terțul contestator, așa că în lipsa unei asemenea probe, fraudă nu se poate presupune.

Considerând, pe lângă acestea, că fiind vorba în speță, de niște materiale ce s'au predat unui meseriaș pentru a le pune în lucru, există un obicei constant de a nu se pretinde un act scris în asemenea împrejurări.

Că art. 1198 paragr. 2 cod. civil permite proba testimonială oridecâteori a fost o imposibilitate de a-și procura o dovadă scrisă, arătând câteva exemple în mod cu totul enunciativ, fără însă a da vre-un criteriu în această privință, și dispunând ca în asemenea cazuri judecătorul va avea în vedere calitatea persoanelor și circumstanțele faptului.

Că doctrina este de acord a da o interpretare cât mai largă noțiunii de imposibilitate, fiind admis că ea poate rezulta și din obiceiul de a nu se constata prin dovezi scrise anumite raporturi juridice, ceea ce împiedică pe creditor să ceară recunoașterea scrisă a debitorului său.

Considerând că ținând seamă de circumstanțele faptului în speță, urmează a se decide că contestatorul Ioan Alexiu a fost într-o situațiune de imposibilitate morală de a cere o recunoaștere scrisă formală din partea debitorului său Gh. Bărbulescu pentru materialul ce i-a încredințat spre a-l pune în lucru, întrucât se obișnuiește în asemenea împrejurări a nu se cere chitanță în regulă ; că de altfel nici nu se contestă acest fapt între părțile contractante, care având încredere reciprocă, nu li se putea pretinde să dreseze un act scris.

Considerând că pentru aceste considerațiuni, proba testimonială a fost admisibilă în speță dintr'un îndoit punct de vedere și deci cu drept cuvânt a fost admisă la tribunal, așa că apelul este nefondat.

Adoptând și motivele din sentința apelată, în ce privește aprecierea și interpretarea depozițiilor martorilor.

Pentru aceste motive redactate de d. consilier Remus C. Benișache, Curtea respinge apelul etc.

(ss) Gr. Teodorescu, R. C. Benișache, N. N. Papadat, I. O-prescu.

TRIBUNALUL TECUCI

Audiența dela 27 Iunie 1924

Președinția d-lui A. VIDRAȘCU, jud. de ședință

Alice Mihăilescu cu soțul său

Sentința civilă No. 62

Divorț.— Acțiune de divorț intentată de soție după ce s'au îndeplinit toate formalitățile de conciliere în acțiunea soțului. — Dacă se pot conexe? — Art. 219, 220 și 221 cod. civ., art. 61 și 110 pr. civ.

Acțiunile de divorț își au procedura lor specială, încât este inadmisibilă conexarea acțiunii soției, care este încă în faza conciliațiunii, la Președintele Tribunalului în camera de consiliu, cu acțiunea soțului, care este pendinte în ședință publică, urmând a se pronunța despărțenia.

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de Alice Mihăilescu, de a se conexe acțiunea de divorț intentată de d-sa cu acțiunea de divorț introdusă de soț, al căror termen de înfățișare sunt la ordine:

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că soțul reclamant, cu petiția înreg. la No. 32863 din 17 Noembrie 1923, a intentat acțiune de divorț contra soției sale Alice Mihăilescu, și după ce mai întâi s'au îndeplinit dispozițiile art. 219—239 c. civ. inclusiv, s'a fixat cel din urmă termen, în scopul pronunțării hotărârii pentru astăzi, iar soția Alice Mihăilescu, la 29 Mai 1924, cu petiția înreg. la No. 16147, a introdus și ea acțiune de divorț contra soțului, fixându-se termen tot astăzi pentru darea consiliilor, conform art. 221 c. civ., și în aceste două faze găsim se acțiunile, urmează a se vedea dacă ele pot fi conexate, atât în interesul unei bune administrații a justiției, cât și în interesul părților;

Nu vom susține că ambele acțiuni nu sunt între aceleași părți și nu au același obiect, dar vom examina modul cum ele leagă instanța;

Având în vedere că, acțiunile de divorț își au procedura lor specială de urmat și neîndeplinirea uneia din aceste proceduri nu poate duce la pronunțarea unor sentințe;

Această procedură în materia divorțului a fost creată și în scopul de a nu se hotări rapid desfacerea căsătoriei, căci de multeori soții, după câteva înfățișări, ajung la împăcare, așa că, dacă la întâiul, al doilea sau al treilea termen s'ar pronunța hotărârea de despărțenie, soții nu ar mai putea conviețui legitim;

După art. 219 c. civ., judecătorul, primind acțiunea de divorț, ascultă cu reclamant și îi face observațiunile ce va socoti de cuviință, încheind proces-verbal; mai departe, art. 220 prevede că judecătorul va ordona ca părțile să se înfățișeze înaintea sa în ziua și ora ce va determina; în ziua hotărâtă, zice art. 221, judecătorul va da ambilor soți, sau reclamantului dacă singur se va înfățișa, consiliile ce va găsi cu cale, spre a săvârși împăciuirea, referind Tribunalului;

Prin urmare, până aci procedura nu s'a urmat decât înaintea judecătorului și în camera de consiliu, și atunci întrebarea e, acțiunea introdusă de d-na Alice Mihăi-

lescu, care nu este încă pendinte înaintea Tribunalului, ci numai în camera de consiliu pentru darea consiliilor, se poate conexe cu acțiunea soțului, care se află înaintea Tribunalului în stadiul de pronunțare a hotărârii? De sigur că nu, căci Tribunalul nu este încă sesizat și investit cu procedura ca părțile să se înfățișeze înaintea sa;

Dar pentru a se evidenția imposibilitatea conexării acestor două acțiuni în faza în care se găseso ele, ne vom referi la dispozițiunile art. 223 din codul civil, care prevede că numai reclamantul are dreptul de a cere dela Tribunal a se cita, după formele obișnuite, pârâtul, când pârâtului i se va trimite, împreună cu citațiunea, copie după cererea de despărțenie și deci numai atunci Tribunalul intră în cercetarea mai departe a acțiunii de divorț, și aci este locul a demonstra că, chiar dacă acțiunea soției ar fi considerată ca o cerere reconvențională care poate fi introdusă în orice stadiu a procesului, încă nu poate fi conexasă cu acțiunea soțului în cazul de față, pentru că cererea reconvențională, spre a putea fi discutată în instanță, trebuie ca ea să fie și comunicată părții (Cas. I. 6 Noembrie 1876, Buletin pag. 432), formalitate care nu s'a îndeplinit în cazul de față, întrucât soțului pârât, M. Mihăilescu, nu i s'a comunicat copie după acțiunea de divorț introdusă de soția sa și nu i se poate comunica pentru termenul de astăzi, acțiunea nefiind ajunsă în faza prevăzută de art. 223 c. civ.;

Că, în speță, conexarea nu poate avea loc și din alt punct de vedere legal, demonstrat astfel: administrând conexarea acțiunii soției, care este la darea consiliilor, cu a soțului, aflată la pronunțarea hotărârii, ar urma ca acțiunea soțului să fie suspendată până ce și acțiunea soției va ajunge în același stadiu; dar cum acțiunea soției este la darea consiliilor, termen de înfățișare înaintea Tribunalului nu se poate fixa conform art. 223 cod. civ., decât după cererea sa — a reclamantei — și dacă reclamanta nu cere fixare de termen, soțul reclamant neputând conduce și acțiunea soției, în care ea este reclamantă, rămâne expus a vedea că soluționarea acțiunii sale și desfacerea căsătoriei este subordonată voinței soției, care, în speță, are tot interesul de a tergiversa judecarea și a trage cât mai mult timp folos de pensiunea alimentară de câte 4.000 lei lunar, la care soțul este obligat a-i servi, fapt dedus și din împrejurarea că numai atunci când a văzut că acțiunea soțului este la pronunțarea hotărârii de despărțenie a introdus și ea acțiune;

Că acesta este scopul urmărit de Alice Mihăilescu, mai rezultă că nu a exercitat nici o probă, în acțiunea introdusă de soțul său, mai ales atunci când a văzut motivele de divorț invocate de acesta și pe care dacă nu le credea juste le putea combate și să pună diligență a introduce și ea din timp acțiunea care să fi parcurs primele faze și să se găsească înaintea Tribunalului, când cu succes și legal ar fi obținut conexarea ambelor acțiuni, ci din contră la termenul de 29 Mai 1924, când deja introdusese și ea acțiune de divorț prezentându-se fără să facă nici o rezervă, a cerut de comun acord amânarea pentru pronunțarea hotărârii;

Că, dar, Tribunalul ca instanță de judecată nefiind legată în mod legal cu acțiunea introdusă de Alice Mihăilescu, nici conform art. 110 al ul. pr. civ. și nici conform art. 61 pr. civ., conexarea ei nu poate fi admisă cu acțiunea soțului aflată în fața Tribunalului la pronunțarea hotărârii.

Pentru aceste motive, Tribunalul în majoritate res-

pinge incidentul de conexare ridicat de părâta Alice Mihăilescu.

(ss) A. Vidrașcu, I. Tarcinius

(ss) Grefier, I. N. Popovici

Opiniune

Subsemnatul judecător de ședință difer de părerea majorității pe următoarele considerațiuni:

După dispozițiunile art. 110 al alt. pr. civ. părțile pot cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceluiași instanțe sau instanțe diferite de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți, și al căror obiect și cauză au între dănsese o strânsă legătură;

Excepțiunea de conexitate, înscrisă în art. 110 pr. civ. constituie un mijloc procedural prevăzut de lege, pentru o mai bună administrare a Justiției, spre a se evita hotărâri contradictorii în două sau mai multe pricini pertractate între aceleași persoane, referitoare la aceeași cauză și pendinte înaintea aceluiași instanțe, și pentru o mai bună apărare a intereselor particularelor, ce urmăresc valorificarea drepturilor lor;

În speță, este necontestat că atât acțiunea principală a lui M. Mihăilescu cât și acțiunea d-nei Alice M. Mihăilescu sunt între aceleași părți, și că obiectul și cauza ambelor acțiuni au o strânsă legătură, de oare ce amândouă părțile cer desfacerea căsătoriei;

Că nu se poate susține, că prin judecarea în mod separat a ambelor acțiuni, în cazul când s'ar admite ca întemeate atât cererea principală a soțului, cât și acțiunea secundară a soției, n'ar putea da naștere la hotărâri contradictorii, pe motiv că acțiunea introdusă de soție tinde la același scop ca cea introdusă de reclamant: desfacerea căsătoriei, căci dacă scopul este unic în ambele acțiuni, există totuși interesul capital pentru fiecare din soți, ca divorțul să fie pronunțat după cererea și în favoarea sa, iar nu a celui alt soț, sau cel puțin să fie admis contra amândorora, interes moral considerabil și pecuniar în același timp, din cauza consecințelor pe care le atrage divorțul (art. 280—282 codul civ.);

Că soția nu se mărginește a se apăra contra acțiunii principale a soțului, ci ea cere ca divorțul să fie pronunțat în favoarea sa, ceea ce presupune că și ea are motive serioase de divorț;

Că în ce privește finele de neprimire ridicat de soțul reclamant, că cererea de conexare ar fi inadmisibilă, pe motiv că acțiunea soției nu se află pendinte înaintea aceleiași instanțe de judecată, urmează a fi respins ca nefondat, într-un cât deși cererea soției se află pendinte înaintea Prezidentului în camera de consiliu, pentru darea consiliilor, totuși nu există nici un text de lege care să conțină această restricțiune și deci fie că acțiunea soției este considerată ca o cerere principală, fie că este considerată ca o cerere reconvențională, ea poate să fie făcută în orice stadiu a procesului;

Că deci, într-un cât cererea soției a fost intentată mai înainte ca acțiunea principală a soțului să capete o soluțiune definitivă înaintea Tribunalului, regulile dela conexitate sunt aplicabile.

Pentru aceste motive suntem de părere a se admite cererea de conexare formulată de d-na Alice M. Mihăilescu, spre a se rezolva odată cu acțiunea principală a soțului prin una și aceeași hotărâre.

(ss) I. Hozoc

TRIBUNALUL SIGHIȘOARA

Audiența dela 28 Iulie 1925

Președenția d-lui ST. DUMITRESCU, prim președinte

Andreas Rekker cu Direcțiunea generală a C. F. R.

Sentința n. ga. 1336

Executare silită contra instituțiilor de Stat. Recurs în contra hotărârei definitive a căreia punere în executare se cere. Admitere. Art. 41, 63 și 64 din legea asupra contabilității publice. Art. 26 din legea I ungară 1868 modificată prin legea LXI din 1881, în vigoare în Ardeal. Art. 5 lit. M din legea pentru Curtea de casație s. III și justiție. Art. 424, 425, 508 și 543 pr. civ. Art. 27 din legea execuțională LX din 1881.

Statul fiind persoană morală și juridică, — ca și instituțiunile de Stat cari au această calitate cum e Direcțiunea generală a C. F. R. — este sustras normelor de drept comun, aplicabile persoanelor fizice, în ceea ce privește administrarea patrimoniului său și ca atare este supus unor dispozițiuni speciale potrivit cu scopul ce este menit a realiza.

Așa fiind, el nu poate fi executat silit, după normele respective din procedura civilă, pentru îndestularea creditorilor lui deoarece guvernându-și patrimoniul său potrivit dispozițiunilor legii asupra contabilității publice, plățile se face în limitele creditelor legal deschise numai după prealabilă lichidare și ordonanțare, iar liberările de materiale din depozitele sale le face numai în baza unor acte justificative după prealabilă aprobare.

Diracțiunea generală a C. F. R. nu poate fi executată silit nici conform legii I ungare din 1868, cu modificările din 1881 prin legea LXI, aplicabilă în Ardeal, deoarece, în afară de faptul că legea asupra contabilității publice fiind extinsă în Transilvania în 1920 a abrogat acea lege în ceea ce privește plățile în bani sau materiale, dar, potrivit acelei legi ungare, urmărirea bunurilor aparținând întreprinderilor de căi ferate se face numai „împreună și în totalitatea lor“ și în afară de aceasta, legea ungară în chestiune se referă la căile ferate în privința cărora Statul are dreptul de răscumpărare, nu la căile ferate de Stat.

Creditorul cu titlu definitiv și executoriu contra Statului are față de autoritatea întârziătoare în a-și executa obligațiunea de plată numai calea prescrisă de art. 5, lit. h, din legea pentru Curtea de casație și justiție, adică cererea către Contenciosul administrativ spre a o obliga să-i înscrie în buget suma datorată.

Tribunalul,

Asupra recursului înaintat de Direcțiunea generală a C. F. R. cu petiția înregistrată la Nr. G. 1614. 2. 1925, contra încheierii N. C. 512 din 1923 a judecătorei de ocol Sighișoara.

Având în vedere motivele de recurs formulate astfel: „grișit judecătoria de ocol Sighișoara a admis prin încheierea N. C. 512 din 1923 execuția silită de îndestulare asupra unor mobile ale C. F. R. deoarece pe de o parte C. F. R. ca instituțiune de stat, își guvernează raporturile sale patrimoniale conform legii asupra contabilității publice și în consecință plățile le face numai după o prealabilă lichidare și ordonanțare, în nici un caz însă nu pe cale de execuție silită, iar pe de altă parte, pentru că în conformitate cu legea I din anul 1868, în vigoare în Ardeal, C. F. R. nu pot fi supuse decât unei execuțiuni îndreptate contra întregii lor averi, iar nu contra unor mobile, cum a admis judecătoria de ocol;

Considerând că toate organismele create de legiuitor în vederea satisfacerii unor nevoi sau trebuințe de ordin general și a căror activitate este necesară, în conștiința publică, pentru îndeplinirea și dezvoltarea vieții sociale a Statului, sunt considerate ca instituțiuni sau așezăminte publice și ca atare investite cu personalitate juridică, sustrase normelor de drept comun în ceea ce privește administrația patrimoniului lor și sunt supuse unor dispozițiuni speciale potrivit cu scopul ce sunt menite a realiza“;

Considerând ca în ceea ce privește angajarea cheltuelilor și plata lor, toate instituțiile și așezămintele publice sunt supuse regulilor dictate de legea asupra contabilității publice, care prin art. 41, 63 și 64 prevede că nici o cheltuială nu poate fi în mod valabil angajată, în numele lor, decât în limitele creditelor deschise prin legile anuale de finanțe (bugete) iar plata acestor cheltuieli, nu se poate face decât după o prealabilă lichidare și ordonanțare emanată dela organele anume prevăzute de această lege;

Că astfel fiind, este neîndoios că nici un ban public nu poate eși din casierile Statului decât respectându-se filiera legală a plăților:

1. Inscrierea prealabilă a sumei respective în buget și
2. Lichidarea și ordonanțarea acestei sume conform legii contabilității publice.

Considerând că, precum contabilitatea banilor publici, tot astfel și aceea a materiilor, este guvernată de aceeași lege asupra contabilității publice, așa că încărcarea și descărcarea contabililor de materiale, se face tot în baza unor acte justificative prevăzute de lege și ca urmare firească nici o eșire de material din depozite, magazine, sau șantiere nu se poate face în mod valabil decât în baza acelor acte;

Că dar, atât banii, cât și materialele aparținând instituțiilor și așezămintelor publice, nu pot fi altfel liberați din casierile și depozitele publice decât numai în condițiile prevăzute de legea contabilității publice care nu prevede în nici un text și liberarea lor forțată pe cale de execuțiune silită;

Considerând că execuțiunea silită împotriva instituțiilor și așezămintelor publice, nu este admisibilă, pe de o parte, din motivul respectării principiului separațiunii puterilor în Stat, puterea judecătorească neputându-se substitui nici puterii legislative, singura în drept a aprecia utilitatea, oportunitatea și cuantumul unei cheltuieli și trecerea ei în buget în raport cu situațiunea generală a gospodăriei publice și tendințele ei în viitor, și nici puterii executive care singură are competența a cerceta dacă creanța ce se valorifică este sau nu lichidă și bună pentru ordonanțare și dacă o materie sau alta poate ieși din depozit, magazin, etc., iar pe de altă parte, o atare procedură de plată silită ar duce la desorganizarea și discreditarea serviciului respectiv, fără nici o rațiune, statul și dependențele lui fiind totdeauna solvabile (A se vedea D. Alexandresco, tom. X. pag. 337; Nacu, tom. III, pag. 579, N. 6; Dreptul nr. 1 din 1914, pag. 8, Sentința Tribunalului civil Bayeux din 19 Mai 1912; contră Bul. Curții de casație s. I. 1880, p. 135).

Considerând că lucrurile cari fac parte din domeniul public (porturi, drumurile de fier, etc) și ca atare afectate uzului public, au pentru acest motiv, caracterul de inalienabilitate și imprescriptibilitate, atâtă vreme cât un act emanat dela autoritatea competentă nu le-a ridicat acest caracter;

Că deci nici Statul și nici alte instituții publice, nu pot fi în mod valabil despuiate de aceste bunuri, decât după ce un act le-a ridicat caracterul de mai sus și care act nu poate să emane decât dela aceeași putere care li l'a acordat și deci nu dela puterea judecătorească;

Având în vedere că în speță, Judecătoria de ocol a admis execuțiunea silită asupra unor mobile aparținând C. F. R. care în mod neîndoios constituiesc o instituțiune publică ale cărei bunuri fac parte din domeniul public al Statului și al cărei buget se votează de Adunarea deputaților și supusă deci regulilor cuprinse în legea asupra contabilității publice, iar nu regulilor de drept comun care admit execuțiunea silită contra bunurilor debitorilor neplatnici;

Având în vedere însă că legea I din anul 1868, modificată prin legea LXI din 1881, aplicabilă în Transilvania, prevede posibilitatea execuțiunii îndreptate contra întreprinderilor de căi ferate, reglementând-o prin art. 26, în sensul că bunurile acestor întreprinderi nu pot fi urmărite decât numai „împreună

și în totalitatea lor” deci nici această lege locală nu admite urmărirea numai a unor bunuri izolate cum a dispus Judecătoria de ocol;

Că chiar dacă s'ar fi ordonat execuțiunea în conformitate cu art. 26, din legea LXI din 1881, nici atunci această dispozițiune nu ar fi legală, întrucât această lege se referă la căile ferate în privința cărora statul are dreptul de răscupărare iar nu la căile ferate de Stat, iar pe de altă parte, pentru că legea asupra contabilității publice, fiind extinsă în Transilvania prin decretul nr. 3605 din 27 August 1920, a abrogat toate dispozițiunile contrarii ei, în ceea ce privește plățile (în bani sau materiale) făcute de stat sau alte instituții publice;

Că, dar, Judecătoria de ocol Sighisoara numai prin exces de putere a dat încheierea nr. C. 512 din 1923 și în consecință recursul C. F. R. este fondat și a fost admis ca atare;

Considerând că a admite acest mod de a vedea nu înseamnă a închide orice cale creditorului spre a-și valorifica creanța față de de Stat sau alte instituții publice, întrucât el are totdeauna deschisă fie calea Contenciosului administrativ, conform art. 5 par. III, lit. h din legea pentru Curtea de casație și Justiție, fie aceea a petițiunii directe la Adunarea deputaților, conform art. 53 din Constituție, spre a ajunge la înscrierea creanței sale în buget la ordonanțarea plății;

Pentru toate aceste considerente, redactate de d. dr. Antoniu Marchescu, jude supleant, Tribunalul a admis recursul, a anulat încheierea primei instanțe și a obligat pe creditor, potrivit disp. art. 543, 508, 424 și 425 din procedura civilă, combinat cu art. 27, din legea executivă (LX din 1881) la suportarea cheltuelilor de judecată.

Prim-președ., (ss) D. St. Dumitrecu, Dr. Antoniu Marchescu

A APARUT și în câteva zile se va pune în vânzare Vol. II, TRATAT DE DREPT ȘI PROCEDURA PENALA, cursul prof. I. Tanoviceanu, ediția II-a, revăzut și complectat în ce privește doctrina română și străină de d-l Dr. Vintilă Dongoroz, avocat, cu referințe pentru Bucovina de d-l Dr. Corneliu Chiseliță, consilier la Înalta Curte de casație, iar pentru Ardeal de d-l Dr. Ștefan Laday, jurisconsult în Cluj. Jurisprudența complectată de d-l Dr. Eugen Decusară, Directorul statisticeii în Ministerul de justiție, secretar de redacție la „Curierul Judiciar”.

De vânzare la editor „Curierul Judiciar”, București, strada Artei 5 și la principalele librării. PREȚUL 500 lei. Același preț și vol. I care se poate comandă la „Curierul Judiciar”, care le expediază numai contra plată prin mandat postal, anticipat.

A apărut în editura „Curierul Judiciar”

CALAUZA CETĂȚEANULUI

în materie judiciară (ediția III Vol. I), de I. Radoi avocat. Fost președinte al Trib. Argeș și al Trib. Comercial din București.

Manual teoretic și practic, cuprinzând și tot felul de formule relative la acțiuni, apeluri, recursuri, contestații, în materie civilă comercială, penală și de impozite fiscale; formule de acte și contracte: Vânzare-Ipoteci, Cesiuni, Gaj, Comodat, Societate, Partaj și tot felul de petițiuni și formule cu privire la Succesiuni, Hotărnicii, Tutele, etc. Procese-verbale, Sentințe.

Această călăuză este necesară tinerilor magistrați și avocați, tutulor cetățenilor și caselor de comerț și industrie.

Ediția este revăzută, mărită și complectată cu legile noi unificatorae pentru vechiul Regat, Ardeal, Bucovina și Basarabia.

Volumul este imprimat pe hârtie velină, conține peste 750 pagine. Vol. II va apare în cursul lunii Februarie 1926.

Prețul fiecărui volum este 400 lei, iar volumul legat 500 lei.

De vânzare la Curierul Judiciar, București, 5 Str. Artei și la toate librăriile.